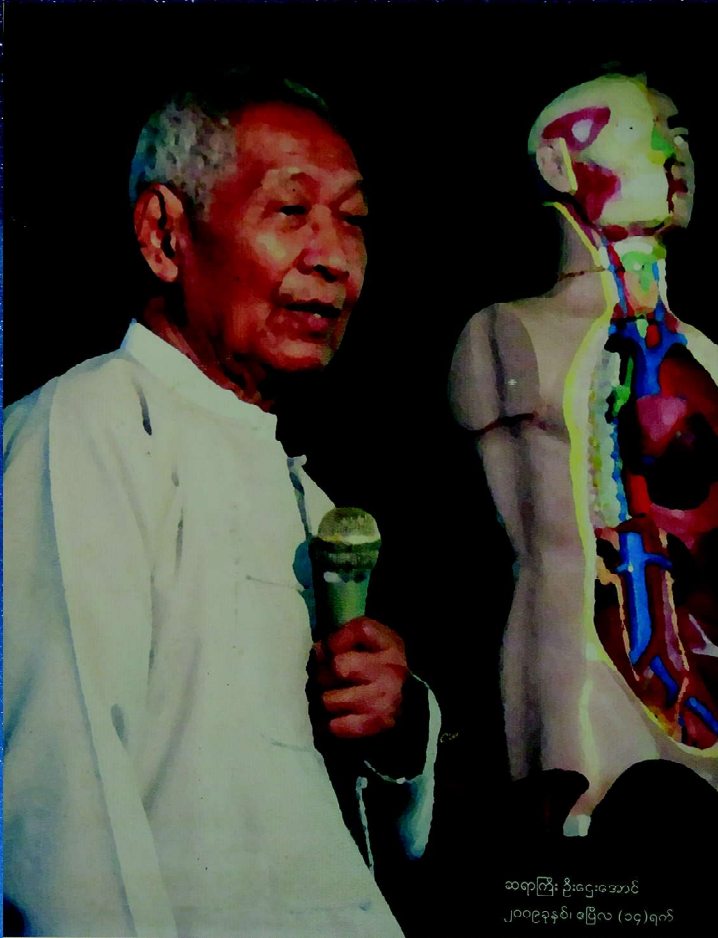

သာသနာ့နယ်က ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး

ဆရာကြီး ဦးကျော်အောင်
၂၀၀၉ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၁၄)ရက်

အမေ လူထုခေါ်အမာ ပြောပြသည်။

သာသနာ့နယ်က ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး

အမေ လူထုဒေါ်အမာ
ပြောပြသည်။

ဆရာကြီးဦးဌေးအောင်

**သာသနာနယ်က ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး
အမေ လူထုဒေါ်အမာ ပြောပြသည့်။**

ကျွန်မတို့ မြန်မာစကားမှာ ဘုန်းကြီးစာချ မိကျောင်းမင်း ရေခင်းပြတယ်ဆိုတဲ့ ပုံခိုင်းတစ်ခု ရှိပါတယ်။ ဒီပုံခိုင်းဟာ လူတစ်ယောက်ရဲ့ ပညာရည်ကို ထုတ်ဖော်ချီးကျူးတဲ့အနေနဲ့ ပြောဆိုတဲ့သဘောတော့ ရှိမှ ရှိပါ့မလားမသိဘူး။ လိုရာ လာလုပ်တယ်ဆိုတဲ့အနေနဲ့ ပြောဖို့ ပုံခိုင်းတာ မျိုးပဲ ဖြစ်ပုံရပါတယ်။ ဘုန်းကြီးကို စာချနိုင်လို့ မိကျောင်းကို ရေကူးအမျိုးမျိုးပြနိုင်လို့ ချီးကျူးပြောဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်နဲ့တော့ သုံးစွဲတယ်မထင်ဘူး။

နို့ပေမဲ့ ကနေ့ကျွန်မတို့ခေတ်မှာ ဘုန်းကြီးတွေကို တကယ်စာချနေပြီ။ ပါမောက္ခကြီးတွေ ကထိကကြီးတွေပါမကျန် ပညာတတ် လူပုဂ္ဂိုလ်တွေကို မြတ်စွာဘုရားရှင်ရဲ့ တရားဓမ္မတွေကို ခေတ်ပညာတတ်များ လေးလေးနက်နက် နားလည်သဘောပေါက်နိုင်အောင် စနစ်သစ် ဗုဒ္ဓဒေသနာ ပြန့်ပွားရေးပညာများကို ပို့ချပေးနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်တော့ ပေါ်ပေါက်နေတာအမှန်ပါ။ ဘာသာရေးမှာ ထူးထူးခြားခြား ဟောပြောနေတဲ့ ဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ တကယ်တော့ သာသနာထဲက ထိတ်ထိတ်ကြဲဘုန်းကြီးမျိုး မယံသီလရှင် အမျိုးတွေထဲကပါ။

သူ့အကြောင်း စိတ်ဝင်စားဖို့ တကယ်ကောင်းပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်မသိသမျှ ဒီပုဂ္ဂိုလ်အကြောင်းတွေကို ဒီနေရာက ရေးပြပါရစေ။ ပြီးတော့ ဒီပုဂ္ဂိုလ်က သူ့အကြောင်းများသာမက သူ့မိဘဘိုးဘွားများရဲ့

အကြောင်းတွေကပါ စိတ်ဝင်စားဖို့ သိပ်ကောင်းတာမို့ သူ့ဘိုးဘွားမိဘကစပြီး သမားရိုးကျ အတ္ထုပ္ပတ္တိရေးတဲ့သဘောမျိုးနဲ့ ရေးပါရစေ။

ဟို လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း တစ်ရာ-တစ်ရာငါးဆယ်လောက်တုန်းက မြန်မာနိုင်ငံအောက်ပိုင်း သန်လျင်ခရိုင် ရုံးသပြေကန်မြို့မှာ ပစ္စည်းဥစ္စာခိုင်လုံပြီး ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကြီးကို ချီးမြှင့်ထောက်ပံ့တဲ့ ကျောင်းအစ်မကြီး ဒေါ်မင်းအောင်ဆိုတာ ရှိပါတယ်။ ဒေါ်မင်းအောင် ကိုးကွယ်တဲ့ ဆရာတော်ကြီးက သပြေကန် သဒ္ဓါကြီးနိဿယဆိုတဲ့ နိဿယရေးတဲ့ နာမည်ကြီး ပန်းပင်ချောင်ကျောင်းတိုက်ကြီးက သပြေကန်ဆရာတော်ကြီး ဖြစ်ပါတယ်။

ဒေါ်မင်းအောင်မှာ သားတစ်ယောက် မောင်စဆိုသူ ရှိပါတယ်။ ဒီသားက သန်လျင်ခရိုင်နဲ့ ပဲခူးကွင်းကထွက်တဲ့ စပါးတွေကို လိုက်ဝယ်ပြီး တုန်ကင်းကြီးတွေနဲ့ ရန်ကုန်ပို့ပြီး စပါးရောင်းတဲ့ စပါးကုန်သည် လုပ်ပါတယ်။ စပါးကုန်သည် ဦးစတို့ခေတ်ဟာ ဆာဖိုးသာတို့ခေတ်ထက် နည်းနည်းစောပါတယ်။

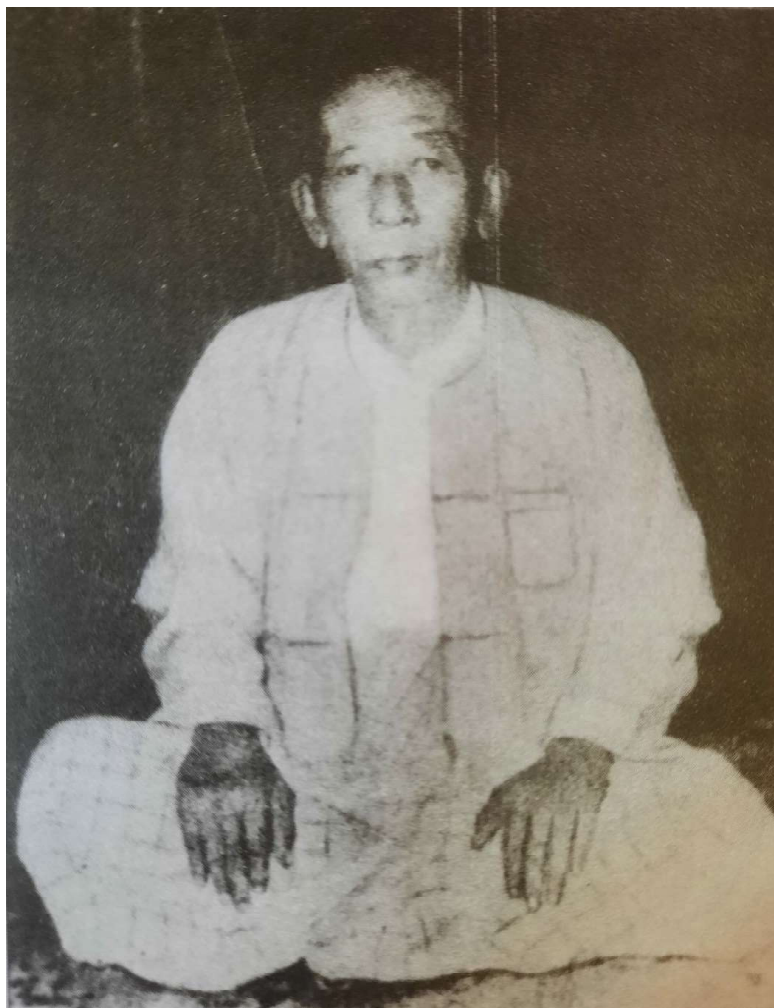
စပါးဝယ်ရင်းနဲ့ ပဲခူးမြို့အပိုင် ဝေါမြို့နယ်ထဲက မြစ်ကျိုးအပိုင် လေးအိမ်စုရွာသူ မကျေးဥနဲ့ ဦးစက အကြောင်းပါပါတယ်။ သားကြီး ခြောက်ယောက်နဲ့ သမီးတစ်ယောက် လေးအိမ်စုမှာ မွေးတယ်။ သားအကြီးဆုံးကို ၁၂၄၇-ခုနှစ် သီပေါမင်း ပါတော်မူတဲ့နှစ်မှာမွေးပြီး ရွာမှာ ဦးဖူးညို ရုပ်သေးကလာတုန်းမို့ မောင်ဖူးညိုလို့ နာမည်မှည့်လိုက်သတဲ့။ ကျန်ခြောက်ယောက်က မောင်ဖူးညွန့်၊ မောင်အောင်မြင့်၊ မောင်ဖောင်၊

မောင်ပန်းမောင်၊ မောင်သာဂေါင် (ခ) မောင်သိန်းအောင်နဲ့ သမီး မမြစိန် လို့ နာမည်မှည့်ပါတယ်။

ဦးစတို့က ပစ္စည်းဥစ္စာခိုင်လုံပေမဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာကို လေးစား ကိုးကွယ်သူများဖြစ်ကြလို့ သားတွေကို လောကဓာတ်ကျောင်းထားပြီး ခေတ်စာတွေကို မသင်စေဘဲ အားလုံးကို လေးအိမ်စုရွာ ကျောင်းဘုန်းကြီး ဦးအာစာရထံမှာ ဘုန်းကြီးကျောင်းပညာရေးကိုသာ သင်ယူစေပါသတဲ့။

ဒီအတောအတွင်းမှာ ဦးစရဲ့မိခင် ကျောင်းအစ်မကြီး ဒေါ်မင်းအောင်ရဲ့ ကျန်းမာရေးချို့တဲ့လာတော့ မိခင်ကြီးက သူ့သားကို လေးအိမ်စုရွာမှာ မနေစေတော့ဘဲ သပြေကန်ရွာကို လာခဲ့ကြဖို့ခေါ်လို့ ဦးစတို့ တစ်မိသားစုလုံး သပြေကန်ကို ပြောင်းသွားကြပြီး မိခင်ကြီးကို ပြုစုစောင့်ရှောက်ကြရတယ်။ အဲဒီအခါမှာ ဦးစက သူ့သားတွေကို သပြေကန်ကျောင်း ဘုန်းတော်ကြီး ဆရာတော် ဦးဥတ္တမသာရထံမှာ ပညာသင်ဖို့ အပ်နှံပြန်တယ်။

ဒီအတောအတွင်း မိခင်ကြီး ဒေါ်မင်းအောင်က ပန်းပင်ချောင်ကျောင်းတိုက်ကြီးအတွင်းမှာ ဘုရားဆင်းတုတော်ကြီးတစ်ဆူ ပူဇော်တည်ထားကိုးကွယ်ချင်လို့ မန္တလေးကိုသွားပြီး ဘုရားပူဇော်ပေးဖို့ သားဦးစကို စေလွှတ်တယ်။ ဦးစက မိသားစုပါခေါ်ပြီး မန္တလေးကို သွားပါတယ်။ မန္တလေးရောက်တော့ သူတို့ကိုးကွယ်တဲ့ သပြေကန် ဆရာတော်ကိုအကြောင်းပြုပြီး မန္တလေး ဝိသုဒ္ဓါရုံကျောင်းတိုက်ကြီးက ရွှေကျင်သာသနာပိုင် ဆရာတော် ဦးဝိသုဒ္ဓိထံသို့ ဝင်ရောက်ဖူးမြော်တယ်။

ဖခင်
ဦးသိန်းအောင်

ဆရာတော်တပည့်ကြီး ဦးဝိစာရကိုလည်း ဖူးမြော်တယ်။ ဗုဒ္ဓ
ရုပ်ပွားတော်က ရုတ်တရက် အသင့်ရှိတာမျိုးမဟုတ်တော့ ဆင်းတု
ကြီးအပြီးကို စောင့်စားရင်း ဆရာတော်များထံပါးမှာ ဦးစတို့ မိသားစုက
တရားဓမ္မများ နာယူနေတော့ ဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော်ကြီးက သားခြောက်
ယောက်နဲ့ သမီးတစ်ယောက်ရဲ့ နောင်ရေးကိုရော မိမိတို့ ဘဝရေးများကို
ရော ဥပနိသန္တိကထာ တရားများကို ဟောကြားသတဲ့။ အဲဒီတော့ ဦးစ
ကိုယ်နှိုက်ကလည်း မိခင်ကြီး ကျန်းမာရေးချို့တဲ့နေတာကို အမြဲတမ်း
စိတ်စော သောကရှိနေတာမို့ ဘဝနဲ့ပတ်သက်ပြီး သတိသံဝေဂများ များ
စွာရနေသတဲ့။

ဆင်းတုတော်ကြီး ပြီးစီးတဲ့အခါ သပြေကန်ကို ပင့်ဆောင်သွား
တော့ ရွာမှာ မိခင်ကြီးက အနိစ္စရောက်နှင့်လို့နေပါပြီ။ ဦးစတို့က အ
လောင်းကိုသာ တွေ့ရတော့တယ်။ သူ ပူဇော်ချင်ရှာတဲ့ ဘုရားကိုသော်မှ
မဖူးမြော်လိုက်ရပါဘူး။ ဒါကြောင့် ကျေးဇူးရှင်မိခင်ရဲ့ ဈာပနကို ကောင်း
စွာ သဂြိုဟ်ပြီး ဆင်းတုတော်ကြီးကိုလည်း ပန်းပင်ချောင် ကျောင်းတိုက်
အတွင်းမှာ တင့်တယ်တဲ့ အာရုံခံတန်ဆောင်းပြဿာဒ်ကြီး ဆောက်လုပ်စေ
ပြီး တင်ထားပူဇော်လိုက်တယ်။ ပြီးတော့ လေးအိမ်စုရွာကို မိသားစု ပြန်
ပြောင်းလာပြီး ရွာကိုရောက်တော့ ဦးစတို့ တစ်မိသားစုလုံး မန္တလေးကို
ပြောင်းရွှေ့ကြတော့မယ်။ မန္တလေးရောက်ရင် စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးကိုကူးပြီး
တရားများ အားထုတ်တော့မယ်လို့ ကြေညာပြောဆိုလိုက်ပါသတဲ့။

ဦးစတို့က လယ်ယာချောင်းမြောင်း အပြည့်အစုံ ဆန်စပါး ကွဲနွား

တပည့်တပန်း အပြည့်အစုံရှိရုံမက နှစ်ဘက်ဆွေမျိုး အားမျိုးကလည်း ကောင်းလှသူတွေပါ။ ဦးစဘက်ကဆိုရင် သပြေကန်၊ ရုံးသပြေကန်၊ သံလျင်၊ ရန်ကုန်အရှေ့ပိုင်း ပုဇွန်တောင်တို့မှာ ဆွေမျိုးတွေ အများကြီးရှိကြတယ်။ ဇနီး ဒေါ်ကျေးဥဘက်ကလည်း သရဲသမိန်၊ လေးအိမ်စု၊ မြစ်ကျိုး၊ ဆင်ရွာ၊ သုံးခွ၊ သူရဲသမိန်၊ ကွမ်းဆိပ်ရွာတွေဟာ အမျိုးတွေချည်းပါ။ ဦးစတို့ ဒီလို တစ်မိသားစုလုံး တောထွက်ကြတော့မယ်ဆိုတော့ ငိုကြယိုကျတားကြဆီးကြနဲ့ အိမ်မှာ ဧည့်မဆန့်အောင် ရှိသတဲ့။

ဦးစတို့ကတော့ အပြတ်အသား ဆုံးဖြတ်ပြီးသားမို့ ရောင်းသင့်တာကို ရောင်းချ၊ ပေးသင့်ကမ်းသင့်တဲ့ပစ္စည်းပေး၊ ဆရာတွေကို ဝေငှပေးကမ်း၊ သယ်သင့်တာတွေကို သယ်ယူပြီး လေးအိမ်စုက ပဲခူးသွားဖို့ သင်္ဘောပေါ်တက်တဲ့အခါ ရွာလုံးကျွတ်လောက် ဆင်းလာပြီး နှုတ်ဆက်ကြတယ်။ ရင်းချာသူတွေကတော့ ဦးစတို့ ဇနီးမောင်နှံ တောထွက်လိုက်လူကြီးတွေမို့ ထွက်ကြပါ။ ငယ်ရွယ်တဲ့ ကလေးခုနစ်ယောက်ကိုတော့ မထည့်လိုက်နိုင်ပါဘူး၊ ထားခဲ့ကြပါဆိုပြီး တောင်းပန်ကြ တားဆီးကြသတဲ့။

ဦးစတို့ကတော့ မန္တလေးမှာနေခဲ့စဉ်က ဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော်ကြီးက မောင်စရယ် မင်းသားတွေက ခြောက်ယောက်တောင်ပဲ။ တောမှာ ဒီအတိုင်းထားရင် သာသနာနဲ့ဝေးမှာပေါ့လို့ မိန့်လိုက်တော့ ဦးစက ဟုတ်တယ်။ တောမှာ လယ်ပဲလုပ်ရမှာမို့ စေတဲ့တောဟဲ့ ဆိုတာမျိုးနဲ့ပဲ အချိန်ကုန်ရမှာပေါ့။ တခြား ဘာများ ထူးခြားမှုရှိမှာလဲလို့ စဉ်းစားမိတယ်လေ။ စေတဲ့တောဟဲ့ဆိုတာ ဘယ်နွားကတော့ အတိုင်၊ ဘယ်နွားကတော့

အဖောက်လို့ နွားကို ဘယ်နဲ့ညာနဲ့ခဲ့ပြီး လယ်သမားတွေက ပြောတဲ့စကား ပါ။

ဒါကြောင့် ဆွေမျိုးတွေက ဘယ်လိုပဲတားကြဆီးကြပေမယ့် ဦးစ တို့မိသားစုက ပြတ်ပြတ်သားသားပဲ တောထွက်ဖို့ မန္တလေးကို ပြောင်းလာ ခဲ့ကြတယ်။ အဲ့ဒီအခါ သူတို့အိမ်က ဒရဝမ် ကုလားကြီးကတောင် အဖိုးကြီး အဖွားကြီးတွေကို မခွဲနိုင်လို့ မန္တလေးကို အတူတူလိုက်လာပါသေးတယ်။ ဒီကုလားကြီး မန္တလေးမှာပဲ ခေါင်းချသွားခဲ့တယ်။

ဦးစတို့ကတော့ မန္တလေး အနောက်ပြင်က ဝိသုဒ္ဓါရုံကျောင်း တိုက်သစ်ရဲ့တောင်ဘက်က ရုံးသာလှည်းတန်းထိပ်မှာ မြေဝယ်ပြီး နေကြ ပါသတဲ့။ အဲဒီတုန်းက အနောက်အင်းခန်းတိုက်လို့လည်း ခေါ်ကြတယ်။ အနောက်ဝိသုဒ္ဓါရုံ တိုက်သစ်က တည်ထောင်ပြီးတာမှ တစ်နှစ်ကျော်က လေးပဲ ရှိသေးသတဲ့။ ဦးစနဲ့ ဒေါ်ကျေးဥတို့ မန္တလေး ပြောင်းလာကြတာ ၁၂၆၇-ခု တပေါင်းလဆန်း ၁-ရက်နေ့ကပါတဲ့။

ဦးစ ပထမအခေါက် မန္တလေးလာတုန်းက အရှေ့ဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက် မှာ ဆရာတော်ကြီး ဦးဝိသုဒ္ဓါရဲ့တပည့်ကြီး ဦးဝိစာရက ဒီအခေါက်မှာ တော့ အနောက်ဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်မှာ တိုက်အုပ်ဆရာတော် ဖြစ်နေပါတယ်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးကတော့ ဝါဆိုကျောင်းခေါ်တဲ့ အရှေ့ကျောင်းကြီး ပေါ်မှာ သီတင်းသုံးပါသတဲ့။

ဦးစတို့က သား ၆-ယောက်စလုံးကို ဝိသုဒ္ဓါရုံ တိုက်အုပ်ဆရာ တော်ထံမှာ အပ်နှံတယ်။ အားလုံး ကိုရင်ဝတ်ကြတယ်။ နောင်ခါ ဦးသိန်း

၆-ပါးမယ်တော်ကြီး
အဘွား ဒေါ်ကြေးဥ
သီလရှင်ဘဝ အသက် ၇၀-နှစ်အရွယ်

အောင်လို့ သိကြရမယ့် အငယ်ဆုံး ဦးသာဂေါင် ၇-နှစ်သားပဲ ရှိသေးတယ်။ သားတွေအားလုံးကို ကိုရင်ဘဝနဲ့ တိုက်အုပ်ဆရာတော်ရဲ့ ကျောင်းမှာ ထားခဲ့ပြီးနောက် စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးက မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ကြီး ဝိပဿ နာတရား ပြသတာများကို သွားရောက်နာယူနိုင်ဖို့ ခေမေသကချောင်မှာ ဇရပ်တစ်ဆောင် ဆောက်လုပ်နေထိုင်ကြပါတယ်။ ဒေါ်ကျေးဥဟာ မန္တလေးရောက်တော့မှ သမီးကလေးတစ်ယောက် အငယ်ဆုံးအနေနဲ့ ထပ်မွေးသေးတဲ့အတွက် ဒီမိန်းကလေးကို မမန်းလို့ နာမည်မှည့်တယ်။ နောင်မှ မအေးမြလို့ နာမည်ပြောင်းတယ်။ သားသမီးကတော့ သားခြောက်ယောက် သမီးနှစ်ယောက် ရှိသွားပြီပေါ့။

ဦးစရဲ့ သားခြောက်ယောက်လုံးဟာ ဉာဏ်ပညာ ထက်မြက်ကြသူတွေချည်းမို့ ဘုန်းကြီးတွေက အလွန်အားအားရပြီး ကိုရင်ဘဝနဲ့ စာတွေသင်ပေးတယ်။ အငယ်ဆုံးသားပဲ ငယ်သေးလို့ ကိုရင်မဝတ်စေဘဲ လူဝတ်နဲ့ နေစေခဲ့ပါသတဲ့။ နို့ပေမဲ့ အဲ့ဒီအငယ်ဆုံး လူဝတ်နဲ့ မောင်ကျောင်းသားကလည်း ဉာဏ်အလွန်ထက်တာ ကောင်းတာပဲတဲ့။ အရွယ်နဲ့မလိုက် စာတွေကို ရနေဆိုနေနိုင်သတဲ့။ ဒါကြောင့် ညီအစ်ကိုခြောက်ယောက်ဟာ ဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်မှာ ဆရာတော်ကြီးတွေ ကောင်းကောင်းသိမှတ်ထားတဲ့ ကိုရင်ညီနောင် ခြောက်ပါးပေါ့။

အငယ်ဆုံးသား ကိုရင်ဘဝနဲ့ ဖခင်ကြီးဦးစ ကွယ်လွန်အနိစ္စရောက်ပါတယ်။ ဦးစက သူဆုံးခါနီးတော့ အားလုံး သင်္ကန်းဝတ်တွေနဲ့ ဖြစ်နေကြတဲ့ သားခြောက်ယောက်စလုံးကို သင်္ကန်းပျော်ရင် တစ်သက်

လုံးနေကြပါ။ မပျော်ရင် အဖေအတွက် အမေအတွက်နဲ့ ဆရာသမား အတွက် သုံးနှစ်တော့ သင်္ကန်းနဲ့နေပါလို့ မှာခဲ့သတဲ့။ ဒေါ်ကျေးဥကတော့ ခေမေသကချောင်မှာနေထိုင်ပြီး သမီးနှစ်ယောက်ကို သီလရှင် ဝတ်စေ တယ်။ သူကိုယ်တိုင်ကလည်း မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော် ဟောကြားပြသတဲ့ တရားများကို အားထုတ်ပြီးနေထိုင်တယ်။

သားခြောက်ယောက်ရဲ့ ဆရာဘုန်းကြီး မန္တလေး ဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက် အုပ်ဆရာတော်ကတော့ မန္တလေးမှာ ပလိပ်ရောဂါ ဖြစ်ပွားလာတဲ့အခါ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးကြွကြွပြီး တောထွက်တော်မူတဲ့သဘော တရားများ အား ထုတ်လေတော့ မန္တလေးမြို့ အေလမ်းက ရတနာဓူဝံ ဆန်စက်ပိုင် ဦးတင့် ဒေါ်တင်တင်တို့က စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးမှာ တိုက်အုပ်ဆရာတော် သီတင်း သုံးဖို့ ကျောင်းဆောင်တစ်ဆောင် ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းပြီး ဒီကျောင်းကို ‘ရတနာဓူဝံချောင်’ လို့ နာမည်ပေးပါတယ်။ အဲဒါ ၁၉၁၀-ခုနှစ်ကပါ။

တိုက်အုပ်ဆရာတော်ကြီး စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး ကြွတဲ့အခါတိုင်း ညီအစ်ကိုခြောက်ပါးထဲက အကိုအကြီးဆုံး ဦးဇနိန္ဒ အမြဲတမ်းလိုက်ပါ ပြီး အလုပ်ကျွေးပြုရသတဲ့။ ဒါကြောင့် တိုက်အုပ်ဆရာတော်ကြီး ပျံလွန် တော်မူတဲ့အခါ ဦးဇနိန္ဒကို ရတနာဓူဝံချောင်ကို လွှဲအပ်ခဲ့တာမို့ ဦးဇနိန္ဒဟာ နောင်တော့ ရတနာဓူဝံ ကျောင်းဆရာတော်ကြီး ဖြစ်လာတယ်။ တောင်ရိုး မှာ တန်ခိုးကြီးတဲ့ ဆရာတော်ကြီးလည်းဖြစ်တယ်။ ပရိယတ်မှာ နာမည် ကြီးတာမို့ ဆဌသံဂါယနာတင်တော့ သံဂီတိကာရက ဆရာတော်တစ်ပါး အဖြစ် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရတဲ့ ဆရာတော်ကြီးပါ။

ဦးစနဲ့ ဒေါ်ကျေးဥတို့ရဲ့ သားခြောက်ယောက်နဲ့ သမီးနှစ်ယောက်ဟာ မိဘများရဲ့ဆန္ဒနဲ့အညီ သားတွေက ရဟန်းဝတ်ကြ သမီးတွေက သီလရှင်ဖြစ်ကြပြီး မန္တလေး ဝိသုဒ္ဓါရုံမှာရော ပခုက္ကူမှာရော ပညာသင်ကြရုံမက သားရဟန်းသုံးပါးက အိန္ဒိယနဲ့ သီဟိုဠ်ကို ကြွကြပြီး အင်္ဂလိပ်စာ ဟင်ဒီနဲ့ သက္ကတတွေကို သုံးနှစ်စီလောက် သင်ကြားကြသေးတယ်။ ဒီညီအကို ရဟန်းခြောက်ပါး စာတတ်ကြတာကလည်း ဟိုးလေးတကျော်။

ဒေါ်ကျေးဥရဲ့ သားရဟန်းခြောက်ပါးဟာ ပရိယတ္တိမှာ တော်တဲ့ ကျော်တဲ့ဆရာတော်ကြီးတွေအဖြစ်နဲ့ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးမှာ ဟိုးဟိုးကျော်တာကြောင့် ဒေါ်ကျေးဥကိုလည်း ခြောက်ပါးမယ်တော်လို့ တောင်ရိုးက ခေါ်ကြတယ်လေ။ ဒေါ်ကျေးဥက သူ့သမီးကြီးကို သီလရှင်ဝတ်စေလို့ သမီးအကြီးဘွဲ့က ဒေါ်စန္ဒာဝတီတဲ့။ သမီးအငယ် သီလရှင်ရဲ့ဘွဲ့က ဒေါ်ဣန္ဒာစာရီ တဲ့။ သူတို့က ခေမေသကချောင်မှာ မိခင်ကြီးနဲ့အတူ နေကြတယ်။

သားရဟန်းတွေမှာ သားအကြီးက ရတနာဓူဝံကျောင်း ဆရာတော် ဦးဇနိန္ဒဖြစ်ပြီး သက်တော် ၆၈-နှစ်မှာ ပျံလွန်တော်မူပါတယ်။ ဒုတိယသားက ဆရာတော် ဦးစာရိန္ဒ ပါ။ အသက် ၅၀-နားနီးတော့မှ လူဝတ်လဲပါတယ်။ လူအမည် ဦးဖူးညွန့်လို့ခေါ်ပြီး စဉ့်ကူးသူ ဒေါ်စက်မေ နဲ့ အကြောင်းပါပါတယ်။

တတိယသားဘွဲ့က ဦးဇေဉ်က ဖြစ်ပါတယ်။ ရှင်ပင်နံကိုင်း ဘုရားနားမှာ ကျောင်းတည်ထောင်ပြီး သီတင်းသုံးတော့ ရှင်းပင်နံကိုင်း

ဦးဌေးအောင်

အသက် ၅-နှစ်အရွယ်၊ ၁၉၃၀-ခုနှစ်၊ မန္တလေး

ဆရာတော်လို့ ခေါ်တွင်ပါတယ်။ အသက် ၅၀-လောက်မှာမှ လူ့ဘဝ ရောက်လို့ လူဖြစ်လာတဲ့အခါ ဦးအောင်မြင့်လို့ ခေါ်တွင်ပါတယ်။

စတုတ္ထသားက လှိုင်းတက်ချောင်ဆရာတော် ဦးဝိဝေက ဖြစ်ပါတယ်။ ဦးဝိဝေက အသက် ၅၀-နားနီးမှာ လူ့ဘဝကို ကူးပြောင်းလိုက်တော့ ဒီချောင်ကို အစ်ကိုဖြစ်သူ ရတနာဓူဝချောင်ဆရာတော် ဦးဇနိန္ဒက ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံကျောင်းဆရာတော်ကို ပေးလိုက်ပါတယ်။ ဦးဝိဝေကဟာ ဦးဖောင်လို့ လူ့ဘဝမှာ ခေါ်တွင်ပါတယ်။

ပဉ္စမဆရာတော် ဦးနာယက ကတော့ သားအကြီးဆုံး ဦးဇနိန္ဒ လိုပဲ အသက်ထက်ဆုံး သာသနာ့ဘောင်မှာနေထိုင်ပြီး အကိုအကြီးဆုံး ပျံလွန်တော်မူတော့ ရတနာဓူဝချောင်ကို ဆက်လက်အုပ်ချုပ်ပြီး ဒုတိယ ရတနာဓူဝချောင်ဆရာတော်အဖြစ်နဲ့ သက်တော် ၈၇-နှစ်မှာ ပျံလွန်တော်မူပါတယ်။ ရွှေကျင်သာသနာပိုင် သက်တော်ရှည် ရွှေဟင်္သာဆရာတော် ဘုရားနဲ့ သက်တူရွယ်တွေဖြစ်ပြီး ဦးနာယကက ရွှေဟင်္သာဆရာတော် ကြီးထက် လကြီးပါတယ်။

ဆဌမသား ဦးသိရိန္ဒဝ ကတော့ ရဟန်းဘဝနဲ့နေတဲ့ အသက် အငယ်ဆုံးဖြစ်ပြီး ၂၇-နှစ်အရွယ်မှာ လူထွက်တယ်။ သူ လူထွက်မှုကြောင့် စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး သံဃာတော်များလောက၊ သီလရှင်များလောကမှာ သိမ့်သိမ့်ခါ ကျန်ရစ်ပါတယ်။

ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ ခြောက်ပါးမယ်တော်ကြီး ဒေါ်ကျေးဥရဲ့ သားအငယ်ဆုံးက ရဟန်းအဖြစ်နဲ့ ပညာလည်း အထက်မြက်ဆုံး။ သီလ

ရှင်တွေကိုတောင် စာချနေတဲ့ ရဟန်းဖြစ်ရာမှာ ခေမေသကချောင်မှာ စာတော်တယ်။ ရုပ်ရည်ချောမောတယ်။ ပစ္စည်းလေးပါး ဒါယကာ တောင့်တင်းတယ်ဆိုတဲ့ သီလရှင် ပထမကြီးတန်းအောင် ဆရာလေး မရူပဝတီနဲ့ လူဝတ်လဲပြီး အကြောင်းဆက်သွားကြလို့ ဖြစ်ပါတယ်။

စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးမှာက ဟိုတုန်းက သီလရှင်ချောင် ကြီးကြီးမားမား များများရှိတာမဟုတ်ဘူး။ ဂူနီချောင် ခေမေသကချောင် သမိန္ဒာချောင် ဆိုတာလောက်ရှိသေးတယ်။ အဲဒီချောင်ကြီးတွေမှာ အရပ်ဒေသမျိုးစုံက သံဝေဂရလို့ တောထွက်ပြီး သီလရှင်ဝတ်၊ တရားအားထုတ်နေတဲ့ သီလရှင်ကြီးတွေနဲ့အတူ ငယ်ရွယ်သူ သီလရှင်ပျိုလေးတွေ ကလည်း ပရိယတ္တိစာပေသင်ကြားပြီး နေကြတာရှိတယ်။

အဲဒီလို နေကြတဲ့အခါ ခေမေသကချောင်ကြီးထဲမှာ ခြောက်ပါးမယ်တော် ဒေါ်ကျေးဥက ဇရပ်တစ်ဆောင်ဆောက်ပြီး သမီးနှစ်ယောက်က သီလရှင်ဝတ်နဲ့ အမေက လူဝတ်နဲ့ တရားထုတ်နေကြသလို ဒေါ်ကျေးဥတို့ရဲ့ တောင်ဘက်မှာလည်း ဇရပ်တစ်ဆောင် ပေါ်လာတယ်။

အဲဒီဇရပ်မှာ နေသူများက ရက္ကန်းတော် ဦးစိုးလေးရဲ့ဇနီး ဒေါ်ဦးဇွန်းတို့ဖြစ်ပြီး သူတို့ သမီးနှစ်ယောက်ကလည်း သီလရှင်ဝတ်ကြတယ်။ ဦးစိုးလေးတို့က ခေတ်ပျက်မှ နန်းတွင်းက ထွက်ခဲ့ကြသူတွေ ဖြစ်သတဲ့။ သမီးသုံးယောက်ရှိတဲ့အနက် အလတ်သမီး မချိန်က အိမ်ထောင်ကျတယ်။ သမီးအကြီး မစိန်က သေဆုံးပြီး သမီးမချိန်က အိမ်ထောင်ပျက်တော့ အမေဒေါ်ဦးဇွန်းက သမီးနှစ်ယောက်နဲ့ တောထွက်လာပြီး အမေ

ကြီးဘွဲ့က ဒေါ်ဝံသီ၊ သမီးအကြီးက ဒေါ်ဒေါ၊ သမီးအငယ် မလှမြင့်က မရူပါဝတီဆိုတဲ့ဘွဲ့တွေနဲ့ သီလရှင် ဝတ်နေကြတယ်လေ။

ဒေါ်ကျေးဥတို့နဲ့ ဒေါ်ဝံသီတို့က သိပ်ခင်မင်ကြတာပေါ့။ ခေမေသကချောင်မှာ အလွန်ကြီးတဲ့ ဘုရားဝတ်တတ်ဖို့ တိုက်ရပ်ကြီး တစ်ဆောင်ကို မန္တလေးက ပွဲစားကြီး ဦးယွန်းက ဆောက်ပြီးလှူဒါန်းတယ်။ အဲဒီ ဦးယွန်းက မရူပါဝတီ စာတော်လို့ သံယောဇဉ်ဖြစ်ပြီး ပစ္စည်းလေးပါး ဒါယကာကြီး ခံတယ်။ သူ့ကိုအကြောင်းပြုပြီး ဒီဝတ်ရပ်ကြီး ဆောက်လှူတာ။

ဒေါ်ကျေးဥနဲ့ ဒေါ်ဦးဇွန်းတို့ ဇရပ်နှစ်ဆောင်က ဘုရားကျောင်းရဲ့ တောင်ဘက်မြောက်ဘက်။ မရူပါဝတီကို ခေမေသကချောင် ဆရာကြီးက စာချပေးထားတဲ့။ ခေမေသကချောင် ဆရာကြီး ဒေါ်မေဓာဝီဆိုတာက ရွှေကျင်သာသနာပိုင် ကြေးမြင်ဆရာတော်ကြီးရဲ့ ရဟန်းအမကြီးပါ။ မရူပါဝတီက သီလရှင်အနေနဲ့ အကြီးတန်း (ပထမတန်း) အောင်ပါတယ်။ ပရူပါဝတီကို လူ့ဘဝ ဒေါ်လှမြင့်အဖြစ်နဲ့ ကျွန်မငယ်ငယ်က သိကျွမ်းတော့ စာတတ်တာ မတတ်တာတော့ မသိဘူး။ လက်ရေးလက်သားကတော့ သိပ်ကောင်းပါတယ်။ သူ့လက်ရေးက မိန်းမလက်ရေး မဟုတ်ဘူး။ ကြီးကြီးညီညီနဲ့ စောင်းစောင်း စတိုင်ကျကျလက်ရေးမျိုးလို့ ကလေးတုန်းက ထင်ခဲ့တာပဲ။ အခုကြီးလာတော့ ဒေါ်လှမြင့်လက်ရေးဟာ မိုးဂျာနယ် သခင်အောင်ဖေရဲ့ လက်ရေးနဲ့များ တူသလားလို့ အောက်မေ့မိတယ်။

ဦးဌေးအောင်

အသက် ၁၀-နှစ်အရွယ်၊ ၁၉၃၅-ခုနှစ်၊ မန္တလေး

ခြောက်ပါးမယ်တော်ရဲ့ သားအငယ်ဆုံးနဲ့ ခေမေသကက နာမည် ကျော်သီလရှင် မရူပဝတီတို့ လူဝတ်လဲပြီး အကြောင်းဆက်ကြသတဲ့ဆိုတဲ့ သတင်းကြီးပြန်နဲ့ သွားတော့ နှစ်ဖက်စလုံးက လူသိများ ထင်ရှားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် တွေမို့ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးက ဘုန်းကြီး မယ်သီလ လောကမှာ သိပ်ကြီးတဲ့ သတင်းကြီး ဖြစ်သွားတာပေါ့။ ဒါကြောင့် နှစ်ဖက်မိဘတွေက လူငယ်များ ရဲ့လုပ်ရပ်ကို စိတ်ဆိုးလိုက်တာလည်း မပြောနဲ့တော့။ ပြီးတော့ မျက်နှာ မပြဝံ့ကြတော့လို့ အားလုံး ခေမေသကချောင်က ပြောင်းပြေးကြတော့ တယ်။ ဒေါ်ကျေးဥတို့သားအမိက ခေမေသကချောင်က ဇရပ်ကို သူများလှူ ခဲ့ပြီး ရှင်ပင်နံကိုင်းဘုရားခြေရင်းမှာ မအူပင်ချောင်ဆိုတဲ့ ချောင်အသစ် တည်ပြီး ပြောင်းရွှေ့သွားကြတယ်။ ဒေါ်ကျေးဥလည်း သီလရှင်ဝတ်သွား ပါတယ်။

မရူပဝတီရဲ့မိခင် ဒေါ်ဝံသီနဲ့ သမီး ဒေါ်ဇသီကလည်း ခေမေ သကချောင်ကဇရပ်ကို သူများလှူခဲ့ပြီး ပုပ္ပိုးတောင်ကလပ် အရှေ့ဘက်က တောင်ခြေမှာ ဝေဘူလရွှေဂူချောင်ဆိုတာကို တည်ပြီး နေထိုင်ကြ တရား အားထုတ်ကြတယ်။

အဲဒီအချိန်က ပုပ္ပိုးတောင်မှာ ဆရာတော်ကြီး ဦးကောသလ္လ ရှိပါတယ်။ သီလရှင်ဒေါ်ဇသီ ပုပ္ပိုးမှာပဲ အနိစ္စရောက်တယ်။ ဒေါ်ဝံသီက တော့ ဂိုဏ်းဆရာကြီးတောင်ဖြစ်လာပါတယ်။ ပုပ္ပိုးက ဦးပရမဝဏ္ဏသိဒ္ဓိ နေတဲ့နေရာဟာ ဖွားဝံသီတို့နေရာပါပဲ။

ခေမေသကမှာ မရူပဝတီတို့ကိစ္စ ဖြစ်ပွားသွားတော့ ချောင်မှာ

မရူပဝတီနဲ့ နာမည်တူဖြစ်တဲ့ သီလရှင်တစ်ပါး ကျန်ရစ်သတဲ့။ ဒီ သီလရှင်ဟာ လူထွက်သွားတဲ့ မရူပဝတီနဲ့ မှားကုန်မှာစိုးလို့ မဝဏ္ဏလို့ နာမည်ပြောင်းလိုက်ရသတဲ့။ ခုရေးပြတဲ့ အကြောင်းအရာတွေဟာ ကျွန်မရေးမယ့် ပုဂ္ဂိုလ် ဦးဌေးအောင်ရဲ့ မိဘများအကြောင်းပါပဲ။

သီရိလင်္ကာတို့ ထိုင်းတို့ မြန်မာနိုင်ငံတို့ ကမ္ဘောဒီးယားတို့ လောတို့ စတဲ့ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ ထွန်းကားတဲ့ နိုင်ငံတွေအနက် မြန်မာနိုင်ငံမှာက သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းအရေအတွက် များပြားတယ်။ ရဟန်းတော်များ ပရိယတ်အလုပ်လို့ခေါ်တဲ့ ပိဋကတ်တော်များ သင်ကြားမှုဟာလည်း အဆင့်အတန်းမြင့်တယ်လို့ အများကပဲ အသိမှတ်ပြုထားကြပါတယ်။ ဆဋ္ဌသံဃာယနာ တင်နိုင်တာကလည်း ကျွန်မတို့ မြန်မာနိုင်ငံမှာပဲကိုး။

ဒီလိုရှိရာမှာ ရဟန်းတော်များ ပရိယတ်အလုပ်ကို လုပ်တော်မူကြတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ မြန်မာရဟန်းတော်များဟာ ပရိယတ်ဆိုတဲ့ ပိဋကတ်တော်ကို လေ့လာသင်ကြားမှုမှာ အချိန်ပေးတာများအားကြီးပြီး ပဋိပတ်ဆိုတဲ့ တရားတော်ကို ကျင့်ကြံအားထုတ်ရာမှာ အချိန်ပေး နည်းတယ်ဆိုတဲ့ ဝေဖန်မှုမျိုးလည်း ရှိခဲ့ပါတယ်။ ရှေးဆရာတော်ကြီးတွေ တောထွက်တော်မူကြတယ်၊ တရားအားထုတ်ကြတယ်ဆိုတာတွေ အများကြီး ကြားဖူးပေမဲ့ ခုခေတ် ဆရာတော်တွေကြီးတွေ တောထွက်တယ်လို့ ကြားရခဲ့တဲ့ ဝေဖန်မှုမျိုးလည်း ရှိနေပါတယ်။ မြန်မာရဟန်းတော်များ သင်အံ့လေ့ကျက်နေမှုနဲ့ပတ်သက်လို့ သင်ယူရပုံ သင်ယူရနည်းဟာ ခေတ်မမီ

ဘူး၊ သဘောရောက်သင်နည်းမျိုး မဟုတ်ဘူး။ အားလုံးကို အလွတ်ရအောင် ကျက်နည်း။ အာဂုံဆောင် တကယ် သဘောပေါက် နားလည်မှုနည်းပါတယ်လို့ ဝေဖန်တာမျိုးလည်း ရှိခဲ့ပါတယ်။

အဲဒါတွေအပြင် မြန်မာရဟန်းတော်များ ပိဋကတ်တော်ကို သင်ယူနေကြရာမှာ ပိဋကတ်တော်က ပါဠိဘာသာစကားများနဲ့ ရေးသားထားတာဖြစ်လေတော့ ပါဠိဘာသာစကားကိုလည်း တတ်ကျွမ်းအောင်သင်ရမယ်။ ပြီးမှ စကားနဲ့ ဗုဒ္ဓတရားတော် ပိဋကတ်ကို အခွဲခြားမရှိဘဲ အတူတူရောထွေးနေရပြီး ဘာသာစကားအတွက် အချိန်ပေးရမှု များနေသလား အောက်မေ့ရတယ်ဆိုတဲ့ ဝေဖန်ချက်လည်း ရှိခဲ့ပါတယ်။

ဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက်လို့ ‘ဗုဒ္ဓဝါဒ သုံးလောက၊ သတ္တဝါအစ ဖြစ်ပုံကျမ်း’ဆိုပြီး ဆရာကြီး ဦးသိန်းအောင်က စာအုပ်တစ်အုပ် ရေးသားတင်ပြဖူးပါတယ်။ ဆရာကြီးရဲ့အဘော်က ပါဠိဘာသာသင်နည်းနဲ့ ပိဋကတ်ပညာသင်နည်းကို ယခုလို တပူးတွဲတွဲမဟုတ်ဘဲ ခွဲခြားသင်ပေးလိုက်ရင် စာသင်သား ရဟန်းသာမဏေများအတွက် အသိတစ်မျိုး တိုးလာမယ်။ အခုတော့ ပါဠိနဲ့ပိဋကတ်ကို အတူတူထားပြီး သင်ပေးနေရလို့ ပါဠိနဲ့ဆိုင်တဲ့ အနက်သဘောတွေကို အလေးပေး သင်နေရမှုက အချိန်တွေ မကြာသင့်ဘဲ ကြာနေရတယ်။

ဒီကိစ္စကို စာပေပို့ချနေကြတဲ့ ဆရာတော်ကြီးတွေကို လျှောက်ထားကြည့်တော့လည်း ဆရာတော်ကြီးများက ပါဠိဘာသာနဲ့ ပိဋကတ်တော်ဟာ တခြားစီ တစ်မျိုးစီပဲလို့ သိကြပေမယ့် အများက ဒီနည်း သင်

ဗုဒ္ဓဝါဒ သုံးလောက သတ္တဝါအစဖြစ်ပုံကျမ်း

HYEIK TINSAN

ဆရာ ဦးသိန်းအောင်

အဘိဓမ္မကျမ်းစာ လက်ထောက်ကထိကဟောင်း

မန္တလေးတက္ကသိုလ်

နေကြသေးတာကတစ်ကြောင်း ရှေးဆရာတော်ကြီးများကလည်း ဒီလိုပဲ သင်ခဲ့တာကတစ်ကြောင်းမို့ လမ်းခွဲထွက်ဖို့ ဝန်လေးတဲ့သဘောမျိုး မိန့်ကြားတော်မူဖူးကြပါသတဲ့။

တကယ်တော့ ပါဠိဘာသာစကားဆိုတာ မိရိုးဖလာ သုံးစွဲပြောဆိုမှုမရှိတဲ့စကား၊ အမေ့စကားမဟုတ်လေတော့ သူ့ကို ကျွမ်းကျင်ဖို့အတွက် အဆောင်ဆောင်သော သဒ္ဒါကျမ်းတွေ ရေးလို့မကုန် သင်လို့မဆုံးဖြစ်နေရတယ်။ ဒီကျမ်းတွေကို လေ့လာမှတ်သားနေရတာနဲ့ အချိန်တွေ သိပ်ကုန်နေပြီ။ ဘုရားရှင်ရဲ့ တရားတော် ပိဋကတ်ကိုတော့ သဘောရောက်ဖို့ ဟောပြောပြသဖို့ နှလုံးသွင်းကျင့်သုံးဖို့ အချိန်တွေ နည်းနေရတယ်။ ကမ္ဘာမှာ ခေတ်မီတဲ့နိုင်ငံတွေရဲ့ ပညာသင်ကြားနည်းတွေဟာ ပညာတစ်ရပ်ကို သဘောပေါက် နားလည်ဖို့အတွက် အင်မတန်ကောင်းတဲ့ နည်းစနစ်တွေနဲ့ သင်ယူနေကြပြီဖြစ်ပါတယ်လို့ ဦးသိန်းအောင်က သူ့စာအုပ်မှာ ဖော်ပြထားပါတယ်။

ဒီ ဆရာကြီးဦးသိန်းအောင်ကို ကျွန်မ ငယ်ငယ်ကတည်းက သိပါတယ်။ ကျွန်မအဖေတို့ ကျွန်မဘကြီး ဘကြီးရှင်တို့နဲ့ (BBOA) မိဘမဲ့အသင်းမှာ အတူတူလုပ်ကြတဲ့ လူကြီးတစ်ယောက်မို့ အိမ်ကို အမြဲတမ်း ဝင်ထွက်သွားလာနေသူတစ်ဦးမို့ ရင်းနှီးပြီး ဦးလေးသိန်းလို့ ခေါ်ဝေါ်ခဲ့တာပါ။ မန္တလေးအရှေ့ပြင်မှာ မိဘမဲ့ကျောင်းကြီးပေါ်တာ။ ဘီဘီအိုအေကျောင်း ရန်ပုံငွေအတွက် ထိဖွင့်ပြီး ငွေရှာခဲ့ကြတာ။ ဒီ ဖွင့်လှစ်ရတဲ့ ရန်ပုံငွေများနဲ့ ဘီဘီအိုအေဘဏ် ဖွင့်ခဲ့တာတွေကို အားလုံးသိရှိမှတ်မိနေပါတယ်။

ဦးဌေးအောင်

B.Sc နောက်ဆုံးနှစ်၊ မန္တလေးတက္ကသိုလ်
ရတနာပုံကျောင်းဆောင်အရွှေ့ဘက်ဘေး၊ ၁၉၅၁-ခု

ဦးလေးသိန်းက မိဘမဲ့ကျောင်း တည်ထောင်တော်မူခဲ့ကြတဲ့ ဆရာတော် ဦးကုမာရညီအစ်ကိုနဲ့ တရွယ်တည်းဖြစ်ပြီး ငယ်ကတည်းက သင်္ကန်းဝတ်နဲ့ အတူနေခဲ့ကြတာကိုး။

စစ်ကြီးပြီးတော့ ဦးလေးသိန်း မန္တလေးက စိန့်မေရီကျောင်းမှာ တနင်္ဂနွေနေ့တိုင်း တရားဟောတာလည်း မှတ်မိရဲ့။ မနက်ပိုင်းမှာ ဗဟို ဗုဒ္ဓဘာသာအဖွဲ့ကြီးရဲ့ သြဝါဒဆရာတော်များဖြစ်ကြတဲ့ ဆရာတော် အရှင် ဇနကာဘိဝံသ၊ ဆရာတော် ဦးကလျာဏ(ရဟန်းပျိုဥက္ကဋ္ဌ)၊ ပဌာန်းဆရာတော် ဦးဝိသုဒ္ဓတို့က မနက်ပိုင်းမှာဟောကြားကြပြီး ညနေပိုင်းမှာ ဦးလေးသိန်းနဲ့ ကျွန်မတို့ဆရာ ဆရာရွှေပြည်အေး (ရွှေပြည်ဦးဘတင်) တို့က တစ်လှည့်စီဟောကြားကြတယ်။ အဲဒီ စိန့်မေရီ တရားပွဲဟာ လူကြိုက်များလာလို့ နောက်တော့ ညနေတိုင်း ၄-နာရီက ၅-နာရီအထိ အဘိဓမ္မာတရားသင်တန်း ဖွင့်တာကိုလည်း မှတ်မိနေတယ်။

တစ်နေ့တော့ မုံရွာက ဓမ္မကထိက ဦးလှသိန်း မန္တလေး ရောက်လာပြီး သာသနာ့ဟိတအသင်းက အသင်းလူကြီးတွေနဲ့ သာသနာပြုလုပ်ငန်းများ စပ်မိစပ်ရာဆွေးနွေးကြတော့ ဦးလှသိန်းက ဒီအသင်းကြီးကို မူလကလည်း ကြည်ညိုပြီးသားမို့ အသင်း နှစ်-၅၀ မြောက် ပွဲအတွက် ရန်ပုံငွေ- ၁၀၀၀၊ တစ်လအတွင်းမှာ အလှူခံပေးပြီး ကျုံးလမ်းမှာ ဓမ္မဗိမာန်ကြီး တည်ဆောက်ရေးအတွက် သူနဲ့အတူ မြန်မာနိုင်ငံအရပ်ရပ်မှာ တရားဓမ္မများ ဆွေးနွေးတယ်။ ဦးလှသိန်းကို ဖေးမကူညီတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံ တစ်နံတစ်လျား ခုနှစ်နှစ်ကြာ တရားပြသရင်း အလှူခံကြတာ ရန်ပုံ

၄၄ ၁၀-သိန်းလောက် ရရှိလို့ မန္တလေး ကျွဲလမ်းက ဓမ္မဗိမာန်အဆောက် အဦးကြီးကို ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းနိုင်ကြတာကိုလည်း မှတ်မိပါတယ်။

ဦးလေးသိန်း တရားဓမ္မများ ဟောပြောပြသပုံက ခေတ်ပညာ တတ်တွေ လွယ်လွယ် နားလည်သဘောပေါက်နိုင်တယ်လို့ ယုံကြည်လို့ မန္တလေးတက္ကသိုလ်ကလည်း ဗုဒ္ဓစာပေဌာနမှာ လက်ထောက် ကထိက အဖြစ် ဆောင်ရွက်ပေးဖို့ မေတ္တာရပ်လာတာနဲ့ ဦးလေးသိန်းကလည်း ခေတ်ပညာတတ် ကျောင်းသားတွေကို သင်ကြားပြသပေးရမယ့် အခွင့် အရေးမို့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာလက်ခံလိုက်တယ်။

ဦးလေးသိန်းဟာ ကျောင်းသားတွေကို ဗုဒ္ဓတရားတော်ကို ခေတ်အမြင်တွေနဲ့ထင်ဟပ်ပြီး သင်ကြားပေးရတာမို့ သိပ်ကျေနပ်ခဲ့ပါ တယ်။ လယ်တီဆရာတော်ဘုရားရဲ့ သမ္မာဒိဋ္ဌိဒီပနီ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒီပနီ၊ ဗောဓိပက္ခိယဒီပနီ၊ ဥတ္တမပူရိသ ဒီပနီတို့ကို အခြေခံပြုပြီး ဥပစာတမ်းနဲ့ ဝိဇ္ဇာတန်းတွေကို အလှည့်ကျသင်ပေးပါတယ်။ သင်တဲ့အခါ ဦးလေးသိန်း က ‘ကျောင်းသားတို့၊ မင်းတို့ကို ဆရာကြီးက ဗုဒ္ဓဘာသာတရားကို ယုံ ကြည်အောင် သိမ်းသွင်းနေတာမဟုတ်ဘူး။ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော် နှစ်ပေါင်း ၂၅၀၀-လောက်ကဖော်ပြခဲ့တဲ့ ကမ္ဘာ့ဓာတုဗေဒ ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာ ပညာတစ် ရပ်ကို သင်ကြားပေးနေတာလို့ ပြောပါသေးတယ်။ ဦးလေးသိန်းက ဒီ အဘိဓမ္မာကို ကျောင်းသားတွေသိတဲ့ အီနာဂျီ၊ အီလက်ထရွန်၊ ပရိုတွန်၊ နယူထရွန်၊ အဲဒီကမှ အက်တွမ်၊ ပြီးတော့ မိုလီကျူး၊ ပြီးတော့ ဆဲလ်၊ ပြီး တော့မှ ခန္ဓာကိုယ်အစုအဝေး ဖြစ်ပေါ်လာပုံကို မြတ်စွာဘုရားက ဓာတ်တို့

ကို အစွဲပြုပြီး ရုပ်ကလာပ်များ ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ အဲဒီကမှ အဆင့်ဆင့် ပရမာဏ၊ အနု၊ တဇ္ဇာရီ၊ ရထမြူ နောက်တော့ ၃၂-ကောဠာသလို့ ဒီကိုယ်ကောင်ကြီး ဖြစ်ပေါ်လာပုံကို ရှင်းပြတယ်။

ကျောင်းသားတွေကို ဒီလိုသင်ကြားပြသနေတာကို သဘောကျလို့ ဆပ်ကျောင်းလို့ အရင်ကခေါ်တဲ့ ဒီခေတ် ဒုလုံခြုံရေးမှူးများ မွေးထုတ်ရာ ရဲသိပ္ပံက ဆရာကြီးဦးစံအောင် အမှူးပြုတဲ့ဆရာတွေက ဦးလေးသိန်းကို ဖိတ်လို့ ရဲသိပ္ပံမှာ စနေနေ့တိုင်း တစ်နေ့တစ်နာရီ သင်ပြပေးခဲ့ရတာ နှစ်နှစ်တိုင်တိုင်ဖြစ်ပါတယ်။

ဦးလေးသိန်း မန္တလေးဓမ္မဗိမာန်မှာ အဘိဓမ္မာသင်တန်းပေးခဲ့တာ ၁၅-နှစ် ကြာခဲ့ပါသတဲ့။ ရန်ကုန်မှာလည်း အကြောင်းအားလျော်စွာ ရောက်ရှိသွားတုန်း ဦးလေးသိန်းက အဘိဓမ္မာတရားတော်များကို နာယူသူရှိတိုင်း ဟောပြောပြသတတ်တာမို့ ဆူးလေရင်ပြင်မှာရှိတဲ့ အဘိဓမ္မာပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့ဝင်တွေနဲ့ အလုံရပ်က အလုံဆွမ်းလောင်းဓမ္မာရုံမှာ အဘိဓမ္မာသင်တန်းများ ဟောပြောပြသခဲ့ပါသေးတယ်။

ဦးလေးသိန်းက စာရေးဖို့တော့ သိပ်အချိန်မပေးခဲ့ဘူး။ အခုပြောခဲ့တဲ့ ဗုဒ္ဓဝါဒ သုံးလောက သတ္တဝါအစဖြစ်ပုံကျမ်းနဲ့ တရားဦး လက်ဆောင်အဖွင့်ဆိုတဲ့ စာအုပ်နှစ်အုပ်ပဲ ရေးသွားဖြစ်ပါတယ်။ ဒီ ဦးလေးသိန်းဟာ တခြားလူမဟုတ်ပါဘူး။ ခြောက်ပါးမယ်တော် ဘွားကျေးဥရဲ့ အငယ်ဆုံးသား ရဟန်းဘွဲ့ ဦးသိန္ဒဝ ပါပဲ။

ဦးလေးသိန်းတို့ မိသားစုကြီး ပဲခူးလေးအိမ်စုက မန္တလေးကို

U.S.A တွင် ဖလော်ရီဒါတက္ကသိုလ်မှ ကျောင်းသားများနှင့်
(၁၉၅၅-ခုနှစ်)

ပြောင်းလာကြတော့ ဦးလေးသိန်းက ၇-နှစ်သား ရှိသေးတာပါ။ ၁၂၅၈-ခု မွေးပါ။ ဦးလေးသိန်းရဲ့ မူလနာမည်က မောင်သာဂေါင် တဲ့။ မိဘများက သားတွေကို အားလုံး ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာနေစေတော့ ဦးလေးသိန်းလည်း အသက်ငါးနှစ်သားဆိုရင်ပဲ အစ်ကိုတွေနဲ့အတူ ဘုန်းကြီးကျောင်းကို ရောက်နေရပြီ။ ဘုန်းကြီးကျောင်းရောက်တော့ ထုံးစံအတိုင်း သင်ပုန်းကြီး၊ မင်္ဂလသုတ်၊ ပရိတ်ကြီးတို့ကို သင်ရလို့ ငါးနှစ်သားကတည်းက ဒါတွေအလွတ်ရနေပြီတဲ့။ ဦးလေးသိန်းက ဉာဏ်ထက်တဲ့ကလေး။ ကြားကာမျှနဲ့ အလွယ်ရတတ်တဲ့ ကလေးတဲ့။ အစ်ကိုတွေနဲ့အတူ မန္တလေးပြောင်းလာကြရတော့လည်း မန္တလေးက အနောက်ဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်သစ်က တိုက်အုတ်ကျောင်းကို ရောက်လာပြန်ရော။ အဲဒီမှာ အစ်ကိုတွေကို ကိုရင်ဝတ်ပေးထားပေမယ့် ဦးလေးသိန်းနဲ့ သူ့အထက် အစ်ကိုကိုတော့ ကျောင်းသားဘဝနဲ့ပဲ နေစေတယ်။

အဲဒီမှာ ဦးလေးသိန်းက ပါဠိဘာသာ သဒ္ဒါကျမ်းတစ်ကျမ်းဖြစ်တဲ့ ကစ္စာယန သံခိပ်ကျမ်းကို စသင်ရတယ်။ ပထမနှစ်မှာပဲ ပါဠိနဲ့ အနက်ကို ဦးလေးသိန်းက အလွတ်ရသတဲ့။ ပြယုဂ်ပုံစံတွေကို ရုပ်လည်း တွက်တတ်သတဲ့။ ဒါကြောင့် ဆရာဘုန်းကြီးတွေက မှတ်ဉာဏ်ကောင်းတယ် သင်ရလွယ်တယ်လို့ ချစ်ကြသတဲ့လေ။

ဝိသုဒ္ဓါရုံက ရွှေကျင်တိုက် မဟုတ်လား။ အဲဒီတော့ ဥပဒေ စည်းကမ်းတွေက အလွန်တင်းကျပ်သတဲ့။ ဦးလေးသိန်းကလည်း ဉာဏ်ကောင်းတာကလွဲပြီး ကျောင်းစည်းကမ်းတွေကို သိပ်လေးစားတာ မဟုတ်

တော့ ခဏခဏ ဒဏ်ထားတာခံရသတဲ့။ ဥပမာ ဦးပဉ္စင်း ကိုရင်တွေဟာ ငွေကိုင်သုံးရတာမဟုတ်ဘူး။ ငွေကို ကျောင်းသားလက်မှာထားပြီး ဦးပဉ္စင်း ကိုရင်တွေ အလိုရှိရာကို ဖန်တီးပေးရတယ်။ ဦးလေးသိန်းက ကျောင်းသားဆိုတော့ သူ့လက်ထဲ ငွေထားရတယ်။ ဒီလိုထားတဲ့အခါ ငွေပိုငွေလျှံရှိနေရင် ဦးလေးသိန်းက ပိုင်ရှင်ကို မလျှောက်ထားဘဲ သုံးပစ်တာပဲတဲ့။ ကျောင်းတိုက် စည်းကမ်းကြီးတစ်ခုက ‘စားဖွယ်သီးမျိုး တစ်ကြိမ်ခိုး၊ ထမ်းပိုးဒဏ်သုံးဆယ်ပါဘုရား။ နှစ်ကြိမ်ခြောက်ဆယ်၊ သုံးကြိမ်ဝယ် ကျောင်းမယ်မနေရပါဘုရား’တဲ့။

ဒီစည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်မျိုးက ဆယ်မျိုးတောင်ရှိတာတဲ့။ ဦးလေးသိန်းက သီးမျိုးထက် အဖိုးတန်တဲ့ ခိုးပြစ်မှု ကျရောက်တာပေါ့။ ဒါကြောင့် အကို ကိုရင်တွေက ဒီကောင်နဲ့တော့ မဖြစ်ပါဘူးဆိုပြီး သင်နေတဲ့စာအုပ်တွေနဲ့ အမေရှိရာ စစ်ကိုင်း ခေမေသကချောင်ကို ပို့လိုက်ကြရောတဲ့။

အဲဒီရောက်တော့ အမေက ပထမဂန္ဓာရုံဆရာတော်ကြီးဆီ ခေါ်သွားလို့ ဆရာတော်ကြီးကို ပထမဆုံးအကြိမ် ဖူးတွေ့ရပြီး ဆရာတော်ကြီးက ဦးလေးသိန်းကို အောက်ဇေတဝန်ဆရာတော် ဦးတေဇဝန္တဆီ ပို့လိုက်ပါသတဲ့။ အဲဒီမှာ ဝစ္စဝါစက သဒ္ဓါငယ်ကျမ်းကို သင်ရသတဲ့။

ဇေတဝန်ချောင်ကနေပြီး အမေရှိရာ ခေမေသကချောင်ကို သွားချင်ရင် ဟိုခေတ်တုန်းက စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးက ရဟန်း၊ သီလရှင် နည်းသေးလေတော့ အခုပေါက်နေတဲ့ လမ်းအတိုင်း မသွားဝံ့ဘူး။ ပုံမတော်ရင်

ကျားသစ်နဲ့တွေ့နိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် ဇေတဝန်ဘုရား မြောက်ဘက်စောင်း တန်းလမ်းအတိုင်း ဧရာဝတီမြစ်ဆိပ်ကို ဆင်းရတယ်။ ဇေတဝန်ဆိပ်မှာ လှေကြီးတွေကို ပွဲလျက်ဖာနေတဲ့ လှေနာရုံ ရှိတယ်။ မြစ်ဆိပ်တစ်လျှောက် မြစ်ရိုးက ခတ်သွားတဲ့ သမ္ဗန်တွေကိုအဖော်လုပ်ပြီး ကင်းမှော်ကို ကျော်ပြီး မှ သရက်ပင်ဆိပ်လာရသတဲ့။

သရက်ပင်ဆိပ်ရောက်တော့ ခေမေသကချောင် ဂူနီချောင်က သီလရှင်တွေ ရေချိုးရေခပ်ဆင်းနေကြတာရှိပြီမို့ သူတို့နဲ့ အမေ့ဆီ ခေမေ သကကို လာရတာတဲ့။ အဲဒီတုန်းက သီလရှင်ချောင်ဆိုလို့ ဂူနီချောင်၊ ခေမေသကချောင်၊ နိဗ္ဗန္ဒုချောင်နဲ့ မဂ္ဂင်ချောင်လောက်သာ ရှိသေးတာတဲ့။ ချောင်တွေမှာလည်း တရားအားထုတ်တဲ့ လူဝတ်ကြောင်နဲ့ အသက်ကြီး ရင့်တဲ့ သီလရှင်ကြီးတွေပဲ ရှိသေးတယ်။ ငယ်ရွယ်သူ စာသင်တဲ့ သီလရှင် ရယ်လို့ နည်းပါးသေးသတဲ့။ ခေမေသကမှာ တောင်ငူကသီလရှင် လေးငါး ပါးရှိတာ စာသင်ချင်ပေမယ့် သီလရှင် အကြီးတွေကလည်း စာမချနိုင်။ ရွှေကျင်ဘုန်းကြီးတွေကလည်း စာမချလေတော့ ဦးလေးသိန်းက ကစွာ ယနသံခိပ်နဲ့ နာမ်ဂိုဏ်း၊ အာချတ်ဂိုဏ်းတို့ကို ဒီသီလရှင်ကြီးတွေကို ချပေး နေရသတဲ့။

ဦးလေးသိန်း ဆယ်နှစ်သားမှာ မန္တလေးက ဓူဝံဆန်စက်ပိုင် ဦး တင့် ဒေါ်တင်တင်တို့က ရှင်ပြုနဲ့ သမီးနားသ မင်္ဂလာပွဲကြီး ကျင်းပတော့ ပေးလိုက်လို့တဲ့။ ဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်အုပ် ဆရာတော်ဘုရားက ဦးလေးသိန်းကို ရှင်လောင်းအဖြစ်နဲ့ပေးလိုက်လို့ ကိုရင်ဖြစ်ပြီး ဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်သစ် မန္တလေး

ဦးဌေးအောင်

U.S.A တွင် ဖလော်ရီဒါတက္ကသိုလ်မှ ကျောင်းသားကိုယ်စားလှယ်
အဖြစ်နှင့် ဒိန်းမတ်နိုင်ငံမှ အမျိုးသမီးတစ်ဦးနှင့်၊ ၁၉၅၅-ခုနှစ်

ကို စစ်ကိုင်းက ပြန်ရောက်လာရပြန်ရောတဲ့။

ကိုရင်အသစ်ကလေးက မဟာဝိသုဒ္ဓါရာမှဆရာတော်ကြီးကို သွားကန်တော့တော့ ဉာဏ်သိပ်ကောင်းတဲ့ကိုရင်ဆိုပြီး သိန္ဓဝလို့ ဆရာတော်ကြီးက ဘွဲ့ပေးလိုက်တာတဲ့။

ဝိသုဒ္ဓါရုံမှာနေရင်း ညနေလေးနာရီမှာ တခြားစာဝါတွေ ပြီးသွားရင် တိုက်အုပ်ဆရာတော်ကြီးက ကိုရင်သိန္ဓဝကို ဇာတ်ကြီးဆယ်ဘွဲ့ကို ပို့ချပေးတယ်။ ပါဠိ၊ ဇာတ်၊ အဋ္ဌကထာများကို ကုန်အောင်ဆိုရသတဲ့။ ညဝါအဖြစ် ပုဒ်ဆစ် သဒ္ဓါစစ် သံဝဏ္ဏနာတို့ကို ဆိုရတယ်။ ဥပုသ်နေ့ဟာ နေ့အားဖြစ်ပေမယ့် ဆန်းကျမ်းကို သင်ရတယ်။ မနက် ၄-နာရီ တုံးကြီးခေါက်လို့ ဘုရားဝတ်တက်ရာက ပြန်လာရင် သဂြိုဟ်သရုပ် ခွဲရတယ်။ ဦးလေးသိန်းက သဂြိုဟ်သရုပ်တွေကို မှတ်မိနေပြီး ပါဠိရဲ့အနက်ကိုလည်း အတော်အတန်နားလည်ပြီးမို့ သဂြိုဟ်ပါဠိကို သင်ရတဲ့အခါ ရက်မကြာဘဲ နဲ့ ပြီးသွားရောတဲ့။ ဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်အုပ် ဆရာတော်ဘုရားက လယ်တီဆရာတော်ဘုရားရဲ့ စာသင်နည်းကို သဘောကျပုံရသတဲ့။

ဦးလေးသိန်းတို့ ကိုရင်ဘဝတုန်းက ကျမ်းစာအုပ်တွေက ပုံနှိပ်မှုနည်းသေးတော့ တိုက်အုပ်ကျောင်းမှာ ပေစာရေးတဲ့ စာရေး ဟတ္ထကန်ခေါ်သူများ အမြဲတမ်း တစ်ယောက်နှစ်ယောက်ရှိတယ်။ ပြီးတော့ ပေစာထုပ်တွေကလည်း ၂၀၀-၃၀၀ ထက်မနည်း ရှိသတဲ့။ အဲဒီတော့ ဆရာတော်က ဦးလေးသိန်းတို့ကို နေ့ဆွမ်းစားအပြီး အိပ်ချိန်မှာ မအိပ်စေဘဲ ပေစာထုတ်တွေကို ရေနံသုတ်ခိုင်းလေ့ရှိသတဲ့။

ပေစာအသစ်တွေ ရေနံသုတ်ရတဲ့အထဲမှာ လယ်တီဆရာတော် ဘုရားက မဟာဝိသုဒ္ဓါရာမှ ဆရာတော်ဘုရားဆီကို လယ်တီတိုက် စာသင်နည်းကို လျှောက်ထားတဲ့ ပေစာကိုသွားတွေတော့ ဦးလေးသိန်းက ဖတ်ကြည့်တယ်။ အကုန်နားမလည်ပေမဲ့ နားလည်သမျှကို သိပ်သဘောကျသတဲ့။ ပေစာဟောင်းတွေကို ရေနံသုတ်ရတော့လည်း စာကြည့်ဝါသနာ ရလာသတဲ့။ ရေနံသုတ်ရင်း ဖတ်နေတာကိုး။ ဆရာတော်ကြီးကလည်း သုတ်တာကြာတယ်လို့ ဘယ်တော့မှ အပြစ်မပြောတော့ နိဗ္ဗာန်ကျမ်းတွေကို ရေနံသုတ်ရင်း အဖတ်ရများလာလို့ ဦးလေးသိန်းအဖို့ အသိရလွယ်ကူတဲ့ အကျိုးရှိခဲ့သတဲ့။ နိဗ္ဗာန်ကို ကြည့်ပါများလာတော့ ပါဠိရဲ့အနက်ကို မှတ်မိလာတယ်။ အကြောင်း အထုပ္ပတ္တိတွေကိုလည်း မှတ်မိနေရောတဲ့။

ဝိမာနဝတ္ထု၊ ပေတဝတ္ထု၊ ထေရာထေရီဂါထာတို့ရဲ့ နိဗ္ဗာန်များ ရေနံသုတ်ရရင် မပြီးတော့ဘူးတဲ့လေ။ ဖတ်ဖတ်နေလို့။ ဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်မှာ အဲဒီခေတ်က နေ့ဆွမ်းစားပြီးရင် ဝိနည်းပါဠိတော်တွေကို အနက်ဆိုနိုင်သမျှ ဆိုကြတယ်။ ဒါကိုပဲ စာဖောက်တယ်လို့ ခေါ်သတဲ့။ ဦးလေးသိန်းက ဝိနည်းတော်ကိုသာမက သင်ရိုးသုတ္တန်ကိုပါ ပါဠိတော်တွေကို ဖောက်သတဲ့။ ဦးလေးသိန်း ၁၃-နှစ်သားလောက်ရှိတော့ မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော်ကြီးက သက်တော် ကြီးရင့်ပြီဖြစ်လို့ နောက်ဆုံးစာဝါအဖြစ်နဲ့ အဋ္ဌသာလိနီ အဋ္ဌကထာကို ပို့ချတော်မူသတဲ့။ အဲဒီတော့ တိုက်အုပ်ဆရာတော်က ကိုရင်-မင်း သဂြိုဟ်လည်း ရပြီ၊ သရုပ်လည်း ကွဲပြီ။ ဆရာတော်ကြီးချတဲ့ အဋ္ဌသာလိနီကို သွားလိုက်ချေ။

ပါဠိမှာလည်း ဋီကာကျော်လောက် မခက်ဘူးလို့ပြောပြီး စာအုပ် အသစ်တစ်အုပ် ပေးလိုက်သတဲ့။ စာလိုက်သံဃာတွေက ၂၀၀- လောက် ရှိတယ်။ ဦးလေးသိန်းက အငယ်ဆုံး။ ဒါကြောင့် စာဝါလိုက်ပြီးတဲ့အခါ ညောင်လေးပင် ဦးအရိယတို့၊ ဥက္ကံ ဦးပဏ္ဍဝတို့က စာလှည့်ခိုင်းကြသတဲ့။ ကိုရင်က အနက်မှန်မှန်ဆိုတတ်လို့ သံဃာကြီးတွေက စာအုပ်တို့ သင်္ကန်း တို့ သူ့ကို ချီးမြှင့်ကြသတဲ့။

ဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်ကြီးမှာ ဦးလေးသိန်း ကိုရင်ဘဝနဲ့နေတုန်းမှာပဲ အသက် ၁၄-နှစ်သားမှာ ဖခင် အနိစ္စရောက်တယ်။ အဲဒီတော့ မိခင်နဲ့ နှမ သီလရှင်နှစ်ပါးရှိရာ စစ်ကိုင်းကို မန္တလေး ဝိသုဒ္ဓါရုံက ပြန်ရွှေ့လာခဲ့ ရတယ်။ ပခုက္ကူမှာ စာသင်နေတဲ့ အကိုအကြီးဆုံး ဦးဇနိန္ဒကိုလည်း တိုက် အုပ်ဆရာတော်ကို လှူဒါန်းထားတဲ့ ရတနာဓူဝံချောင်ကို လွှဲအပ်ပေးပြီး မိခင်မုဆိုးမကို စောင့်ရှောက်စေတော်မူကြပါသတဲ့။ အဲဒီတော့ ဦးလေး သိန်းက နှမငယ် သီလရှင်နှစ်ယောက်ကို သဒ္ဓါသဂြိုဟ် ပို့ချ ပေးနေရ တယ်။

တိုက်အုပ်ဆရာတော်ကတော့ ဝါတွင်းမှာ ရတနာဓူဝံချောင်မှာ ဝါဆိုတတ်တယ်။ အဲဒီတုန်းက ဦးလေးသိန်းကို ဆရာတော်က နေ့အချိန် မှာ မဇ္ဈိမနိကာယ်၊ အဋ္ဌကထာကို နှစ်ကြိမ်ပို့ချပေးပြီး ညမှာ ယမိုက် ဆယ်ကျွမ်းကို သင်ကြားပေးတယ်။ ဦးလေးသိန်းက အစ်ကိုကြီးနဲ့ အတူ မနေဘဲ မစိုးရိမ် ငါးတိုက်ဆရာတော် ဦးနန္ဒဝံသဆီမှာ နေသတဲ့။

မစိုးရိမ်ဆရာတော်က သေလာဂီရိ၊ ကိန္နရာ၊ လျှော်ဖြူ မဟာ

ဦးဌေးအောင်

U.S.A တွင် ဖလော်ရီဒါတက္ကသိုလ်
ကျောင်းနေဖက်တစ်ဦးနှင့်၊ ၁၉၅၅-ခုနှစ်

ဗောဓိချောင်တွေမှာရှိတဲ့ သံဃာ ၁၀၀-ကျော်ကို စာချပေးတယ်။ ထရံကာ ဆရာတော်ကြီး လူထွက် ဦးအုန်းညွန့်ရဲ့သား ကိုရင် ဝိသုဒ္ဓိလည်း မဟာ ဗောဓိချောင်မှာနေလို့ ဦးလေးသိန်းက မဟာဗောဓိမှာ ကိုရင် ဝိသုဒ္ဓိနဲ့ အတူနေတယ်။

အဲဒီတော့ သားကိုရင်နဲ့အတူ ဆရာကြီး ဦးအုန်းညွန့်ဆီက ရူပ သိဒ္ဓိ၊ ဋီကာကျော်၊ ဝိနည်းပါရာဇိကံ အဋ္ဌကထာများကို အသက် ၁၆-နှစ်အထိ ဦးလေးသိန်း သင်ကြားခဲ့တယ်။

ရပြီးတဲ့စာတွေကို ညနေ ၆-နာရီကနေ မနက် ၆-နာရီအထိ ညလုံးပေါက် စာဆိုလေ့ရှိသတဲ့။ ၁၄-နှစ်သားမှာ ပထမငယ် အောင်တယ်။ ၁၅-နှစ်သားမှာ ပထမလတ် အောင်သတဲ့။ ဒါပေမဲ့ စာကို အကြာကြီး စိတ်စိတ်မဝင်စားပြန်လို့ တခြားစာတွေ လျှောက်ဖတ်နေပြန်ရောတဲ့။ စာကိုဖောက်ချပြီး မသင်ချင်တော့ဘဲ သင်ရိုးအဋ္ဌကထာတွေကို လျှောက်ကြည့်ရင်း ဗဟုသုတ အကြားအမြင်များကိုသာ ရှာနေသတဲ့။ သူ့ကိုယ်သူလည်း စာတွေတတ်နေပြီလို့ ထင်နေသတဲ့လေ။

ဦးလေးသိန်းဟာ ၁၆-နှစ် ၁၇-နှစ်သားအရွယ်မှာ ဆရာတော် သံဃာတော်ကြီးများ စိတ်တိုင်းကျအောင်နေတဲ့ကိုရင် မဟုတ်ခဲ့တဲ့ အပြင် ထားရာမှာမနေဘဲ ပထမမွေးရပ်ရွာ လေးအိမ်စုကို ထွက်ပြေးတယ်။ အဲဒီမှာ ရှင်လူထွက်ပြီး အစ်မတစ်ဦးအိမ်မှာ နေသတဲ့။ ဆွေမျိုးတွေက ဘာမှ မခိုင်းလို့ အားနေတာနဲ့ ရွာကျောင်းဘုန်းကြီးဆီ သွားပြီး စာကြည့်ရင်း အချိန်ဖြုန်းသတဲ့။

အကိုတစ်ဦးက လိုက်ခေါ်ပြီး မန္တလေးပြန်ပို့သတဲ့။ မန္တလေးရောက်တော့ ကိုရင်ပြန်ဝတ်တယ်။ ဝတ်နေရပေမဲ့ မပျော်ဘူးတဲ့။ အဲဒီတစ်ကြိမ် ဝိသုဒ္ဓါရုံမှာနေရင်း မိဘမဲ့ကျောင်းတည်ထောင်တဲ့ ဦးပဝရ ညီအစ်ကိုလည်း တွေ့။ တောင်တွင်းကြီး အရှင်ဥက္ကဋ္ဌနဲ့လည်း တွေ့ပြီး သိကျွမ်းခင်မင်ကြသတဲ့။ ဝါဆိုကာနီးတော့ ထွက်ပြေးပြန်ရော။ ဒီတစ်ခါတော့ တိုက်လာစာသင်တဲ့ ဦးပဉ္စင်းတွေရှိရာ မော်လမြိုင်ကို ထွက်ပြေးတာပါ။ မော်လမြိုင် ဘီလူးကျွန်းတို့မှာနေပြီး သီတင်းကျွတ်တော့ ရွာခံကိုရင်တွေ လူထွက်တာနဲ့ ဦးလေးသိန်းလည်း လူထွက်ပြီး ကျောင်းအစ်မအိမ်မှာ နေပြန်ရောတဲ့။

ကျောင်းအစ်မကြီးက သားလိုချစ်တာမို့ သူတူနဲ့အတူတူ မော်လမြိုင်က လောကဓာတ်ကျောင်းမှာ ထားပေးတယ်။ အဲဒီမှာ ၇-တန်းနဲ့ ဆရာဖြစ်စာမေးပွဲ အောင်ခဲ့သတဲ့။

ဒါပေမယ့် မိခင်ကြီးက ဦးလေးသိန်း သာသနာ့ဘောင်ကို ပြန်မရောက်လာမှာစိုးလို့ စာအကြိမ်ကြိမ်ရေးပြီး ခေါ်သတဲ့။ ဒေါ်ငြိမ်းမယ်တို့ကလည်း ဦးလေးသိန်းတို့ ပညာရေးကို အားပေးကြတယ်။ နို့ပေမယ့် ခြောက်ပါးမယ်တော်ကြီးကို လေးစားသူများမို့ အတင်းခေါ်မထားကြဘဲ စာသုံးစောင်ရောက်တဲ့အခါ မန္တလေးကို ပြန်လွှတ်ကြသတဲ့။ ဦးလေးသိန်းက သင်္ကန်းဝတ်နဲ့မဟုတ်ဘဲ လူဝတ်ကြောင်နဲ့ ပြန်လာတဲ့အခါတော့ မိခင်ကြီးက မြည်တွန်တောက်တီးရောတဲ့။ အဲဒီအခါ ဦးလေးသိန်းက ခါတိုင်းလိုနားထောင်မနေဘဲ ပြန်ပြောတော့ စကားလုံးတွေက ရုန့်ရင်းမှုမရှိပေမယ့်

အမေပြောရင် နားထောင်ရတယ်လို့ ခံယူထားသူမို့ သားက နှုတ်လှန်ထိုးတော့ ချိုးပွဲချပြီး ငိုတော့တာပဲတဲ့။ အဲဒီမှာ ငါဟာ မိခင် မျက်ရည်ပေါက်ကြီးငယ် ကျရအောင်လုပ်တဲ့ သားမိုက်ပါကလားလို့ နောင်တရပြီး ဦးလေးသိန်းကလည်း ငိုရောတဲ့။ ပြီးမှ သူကတော့ လူဝတ်နဲ့ပျော်နေတယ်။ အမေက သင်္ကန်းဝတ်စေချင်တယ်။ စိတ်ပြောင်းသွားအောင် မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ကြီးဆီသွားပြီး ကမ္မဋ္ဌာန်းထိုင်မယ်လို့ ပြောတဲ့အခါ အမေကြီးက ဒီလိုဆိုရင် မင်းနှမနှစ်ယောက်ကို ဆရာကြီး ဒေါ်မေဓာဆီ အပ်ခဲ့ပြီး မင်းကို ဆရာတော်ဆီ ငါကိုယ်တိုင်လိုက်ပို့ပြီး ထမင်းချက်ကျွေးမယ်လို့ ပြောပြီး ဆရာတော်ဆီကို သူပါ တစ်ပါတည်း လိုက်ခဲ့ပါတော့သတဲ့။

မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ကြီးက အဲဒီအချိန်မှာ လူတွေမခံဘဲ တရား အားထုတ်တော်မူနေတာ။ ဒါပေမယ့် ဒေါ်ကျေးဥတို့ သားအမိ လာကြတာတဲ့ဆိုတော့ ချမ်းဇေချောင်ဆရာတော်ကြီးက ဝင်လျှောက်ပေးလို့ ဆရာတော်ကြီးက ည-၈နာရီကြီးမှာ အဖူးတွေခံပြီး ဦးလေးသိန်းကို ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းပေးပြီး ချမ်းဇေချောင်မှာ တရားအားထုတ်ခိုင်းသတဲ့။ ဦးလေးသိန်းက နှစ်လတိတိ အားထုတ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အာရုံနိမိတ် ကောင်းကောင်းမထင်မြင်ပါဘူး။ နို့ပေမယ့် စိတ်တွေတော့ ပျော့ပျောင်းသွားပါတယ်။ ဒါကြောင့် အမေကြီး ဆန္ဒရှိတဲ့အတိုင်း သင်္ကန်းဝတ်ပါတော့မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။ ပြီးတော့ ဝါဆိုလမှာ သင်္ကန်းပြန်ဝတ်ပြီး မစိုးရိမ်ဆရာတော်ဘုရားနဲ့အတူ အနောက်မှန်ကျောင်းမှာ နေရသတဲ့။ ဦးလေးသိန်းအသက်က အဲဒီတော့ ၁၈-နှစ်ပဲရှိသေးတာ။ ဒါကြောင့် ၁၉-

ပြင်သစ်အမျိုးသမီး မပြုံးတို့နှင့် အမရပူရ ဦးပညာကျောင်း (၁၉၈၅)

နှစ်နဲ့ ၃-လစေ့အောင် တစ်ဝါတွင်းလုံးနေပြီး သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၁-ရက်နေ့မှာ ပဋိသန္ဓေရက် အသက်နဲ့ ရဟန်းပြုခဲ့ရတယ်။

ဦးလေးသိန်းကို ရဟန်းခံပေးချင်တဲ့ ဒကာတွေက များလို့ သုံးကြိမ် သုံးခါ ရဟန်းခံခဲ့ရတယ်။ နောက် မော်လမြိုင်ပြန်ကြွသွားတော့ ဒေါ်ငြိမ်းမယ်တို့က ဝမ်းသာလွန်းလို့ သူတို့လည်း တစ်ကြိမ် ရဟန်းခံဦးမယ်လို့ လျှောက်သတဲ့။ ဦးလေးသိန်းက ခဏခဏ ရဟန်းခံနေလို့ ဘာထူးမှာမို့လို့လဲလို့ပြောတော့မှ နောက်ထပ် မလျှောက်တော့ဘဲ နေကြပါသတဲ့။

ဦးလေးသိန်း အသက် ၂၀-ရောက်တော့ စစ်ကိုင်း မစိုးရိမ် ဆရာတော် အိန္ဒိယကို ဘုရားဖူးကြွမယ်လို့ စစ်ကိုင်းမှာ အတူနေဖက် ဦးပဉ္စင်းက သတင်းပေးအကြောင်းကြားလို့ ဒေါ်ငြိမ်းမယ်တို့အထောက်အပံ့နဲ့ အိန္ဒိယကို ပညာတော်သင်လိုက်ပါသွားပြီး အိန္ဒိယမှာ ငါးနှစ်တိုင်တိုင် အင်္ဂလိပ်စာ၊ သက္ကတ၊ ဟင်ဒီနဲ့ နာဂရီဘာသာတွေကို သင်ယူခဲ့တယ်။ အိန္ဒိယမှာနေသမျှ မော်လမြိုင်က ဒေါ်ငြိမ်းမယ်နဲ့ သမီး မသိမ်းနွဲ့တို့က တစ်လငွေ ၆၀-ကျပ်၊ မအူပင်က ကျောင်းအစ်မကြီး ဒေါ်သင်နဲ့ သား ကိုစိန်ညွန့်တို့ တစ်လ ၁၀၀-ကျပ်၊ မပျက်မကွက် ထောက်ပံ့ကြလို့ ချမ်းချမ်းသာသာ ပညာယူခဲ့ရတယ်။ ဆရာတော် ဦးဥတ္တမနဲ့လည်း ကာလကတ္တားမှာ စပြီး တွေ့ဆုံသိကျွမ်း ခင်မင်ခဲ့ရတယ်။ ဦးလေးသိန်း ကာလကတ္တားမှာ သုံးနှစ်ကြာခဲ့ပြီး ဗာရာဏသီမှာ နှစ်နှစ်ကြာခဲ့တယ်။ သီဟိုဠ် (သီရိလင်္ကာ)လည်း ရောက်ခဲ့သေးတယ်။

အိန္ဒိယမှာ ငါးနှစ်နေတဲ့အတောအတွင်း ဟိန္ဒူဆရာကြီးတွေ

အများကြီးဆီက ပညာယူခဲ့ရလေတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ ခဲရာခဲဆစ်များကို ဟိန္ဒူဆရာကြီးတွေက မေးတဲ့အခါ ဦးလေးသိန်းက ပြေလည်အောင် မဖြေနိုင်ခဲ့တာတွေရှိတယ်။ ဥပမာ-ရဟန်း ငွေမကိုင်ရဆိုတဲ့ ဝိနည်းတော် ဆိုတာ လက်တွေ့အားဖြင့် မဖြစ်နိုင်တာမို့ ဘုရား တကယ် မပညတ်တန် ရာပါဘူးလို့ ဟိန္ဒူဆရာကြီးတွေက ဝေဖန်တာကို ဦးလေးသိန်းက ပြေ လည်အောင် ဘာမှ မဖြေနိုင်ခဲ့တာမျိုး။ အဲဒါတွေကြောင့် ဦးလေးသိန်းက သူသိတဲ့ ဗုဒ္ဓတရားတော်တွေကို ကိုယ်ပိုင်စိတ်ကူးဉာဏ်နဲ့ သုံးသပ်မှု စပြီး ပြုတော့သတဲ့။

ဦးလေးသိန်း မြန်မာနိုင်ငံကိုပြန်လာတော့ အသက် ၂၆-နှစ် ရှိ ပါပြီ။ မန္တလေး ဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက် ပြန်ရောက်တော့ အရင်တိုက်အုပ်ဆရာ တော်က လေငန်းရောဂါ ဖြစ်နေရှာပြီ။ ဒါကြောင့် စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး ရတနာဓူဝံချောင်ကို ပင့်သွားပြီး ပြုစုကုသရတယ်။ ဆရာတော်ကိုပြုစုရင်း နှမ သီလရှင်နှစ်ပါးနဲ့ တခြားသီလရှင်တွေကိုလည်း ဦးလေးသိန်းက စာချ ပေးနေရသတဲ့။

ဆရာတော်လည်း အဲဒီနှစ် တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့မှာပဲ ပျံ လွန်တော်မူလို့ နတ်တော်လပြည့်နေ့မှာ ဈာပနကျင်းပပြီး ဦးလေးသိန်းရဲ့ နောင်တော်ရဟန်းတွေက ဆရာတော့် အရိုးအိုးစေတီတော် တည်ထားကြ ပါသတဲ့။

ဆရာတော် ပျံလွန်တော်မူပြီးတဲ့နောက် ဦးလေးသိန်းက ရဟန်း ဘဝမှာ မပျော်ပြန်တဲ့ ဖောက်လွှဲဖောက်ပြန်စိတ်တွေ ဝင်လာပြန်သတဲ့။

ဒါကြောင့် အစ်ကိုအကြီးဆုံး ရတနာစုံချောင် ဆရာတော်ကို လျှောက်ထားတော့ ခွင့်မပြုဘဲ ဆုံးမတော်မူသတဲ့။ ကျားကူးချောင်မှာနေသူ ဒုတိယအစ်ကိုကတော့ အဂ္ဂိရတ်ဝါသနာပါသူမို့ အဂ္ဂိရတ် ထိုးလှည့်လို့ဆိုသတဲ့။ ဦးလေးသိန်းက လူထွက်ချင်တာပေမယ့် စာနဲ့ပေနဲ့ တွေ့ပြန်တော့လည်း ငြင်းနိုင်သူမဟုတ်တော့ အဂ္ဂိရတ်ကျမ်းတွေကို ဖတ်ပြန်ကျက်ပြန်ရောတဲ့။ ပြီးတော့ ဗေဒင်ကျမ်း ဆေးကျမ်းတွေကိုလည်း ဖတ်ပြန်ကျက်မှတ်ပြန်ရောတဲ့။ အဲဒီမှာနေရင်း အစ်ကိုဘုန်းကြီး ထိုးနေတဲ့ အဂ္ဂိရတ်ဓာတ်လုံးရဲ့ မူလစပ်ထားတဲ့ဓာတ်ရင်းကို ဦးလေးသိန်းက မေးတဲ့အခါ အစ်ကိုက ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း မပြောချင်ဘဲဖြစ်နေတာနဲ့ ညီအစ်ကို သဘောကွဲလွဲပြီး ကျားကူးချောင်မှာ မနေတော့ဘဲ မန္တလေး ဦးပဝရဆီ ကူးလာပြီး လူထွက်ချင်ကြောင်း ပြောပြ ပြန်ရောတဲ့။ မိဘမဲ့ဆရာတော် ဦးပဝရက အဲဒီတော့ ဝံသာနုခေါင်းဆောင် တရားဟောဆရာ လုပ်နေပြီတဲ့။ ညီအစ်ကိုလို ချစ်ကြသူမို့ ဦးလေးသိန်းကို လူမထွက်ဖို့ အတန်တန်တောင်းပန်တယ်။ ဦးလေးသိန်းက ပြောမရဖြစ်နေတယ်။ ဒါကြောင့် ရန်ကုန်ဆင်း။ သရက်တောကျောင်းတိုက်က မှန်ကင်းဆရာတော် ဦးဒီပ ထံမှာ လူဝတ်လဲလိုက်သတဲ့။

အမေကြီးဆီ သွားကန်တော့တော့ အမေဒေါ်ကျေးဥက စိတ်ဆိုးလွန်းလို့ ခြောက်နှစ်လုံးလုံး သားနဲ့ချွေးမကို မခေါ်ဘဲ သပိတ်မှောက်လိုက်တယ်။ ရဟန်းတော်နဲ့ သီလရှင်တွေကြားမှာ ခြောက်ပါးမယ်တော်အနေနဲ့ အရှက်ကြီးရှက်လို့ ခေမေသကချောင်မှာလည်း မနေတော့ဘဲ ရှင်ပင်နံ

ရွှေစာရံ ဒုဥဝတီမြစ်ရေတိုင်း (၁၉၆၆-ခုနှစ်)

ကိုင်းတောင်ခြေရင်းမှာ မအူပင်ချောင်တည်ပြီး နေလိုက်တယ်။ တရားအားထုတ်တဲ့ လူ့ဘဝကနေပြီး သီလရှင်ဘဝကိုလည်း ကူးပြောင်းလိုက်တယ်။ မအူပင်က ဒေါ်သင်နဲ့ သားသမီးများက ဦးလေးသိန်းကို သပိတ်မှောက်တာ နှစ်ပေါင်း ၂၀-ကြာပါသတဲ့။ မော်လမြိုင်က ဒေါ်ငြိမ်းမယ်တို့ သားသမီးများက သပိတ်မှောက်တာ နှစ်ပေါင်း ၃၀-ကြာပါသတဲ့။

ဦးလေးသိန်း လူ့ဘဝရောက်လာတဲ့အခါ မန္တလေးမှာနေမိတော့ ရဟန်းဝတ်နဲ့တုန်းက ဆည်းပူးခဲ့တဲ့ ပညာအရပ်ရပ်တွေကို ဦးလေးသိန်းက သင်ကြားလိုသူတိုင်းကို အခမဲ့ သင်ကြားပြသ ပို့ချပေးနေတယ်။ ဦးလေးသိန်းနေတဲ့ ဒဂုံရုံးရံဝင်းထဲက နေအိမ်ဟာ မြန်မာဆေးဆရာကြီးများ လာရောက်ဆွေးနွေး ပညာယူရာနေရာ၊ မြန်မာဗေဒပညာရှိများ လာရောက်ဆွေးနွေး ပညာယူရာဖြစ်သလို ရဟန်းတွေ ဓမ္မာစရိယ အဘိဝံသများအပါအဝင် ဆရာကြီး ဦးလေးသိန်းဆီကို ဗုဒ္ဓစာပေရော သက္ကတနဲ့ ဟင်ဒီဘာသာကိုရော လာရောက်သင်ယူနေကြတာမို့ လူဝတ်ကြောင်နဲ့ ဆရာတော်သံဃာတော်တွေကို ထရံကာလူထွက်ကြီး ဦးအုန်းညွန့်လိုပဲ စာချပေးနေရပါလေရော။

ဦးလေးသိန်းက တားမရတော့ဘူး။ သူ ထွက်တော့မယ်ဆိုတော့ ဆရာတော် ဦးပဝရက ဦးလေးသိန်းကို ကောလင်းမှာ အမျိုးသားကျောင်း ဆရာအလုပ် ရှာပေးလို့ ဦးလေးသိန်းနဲ့ သူဇနီး မရူပဝတီလူထွက် မလှမြင့်တို့ ကောလင်းမှာ သုံးနှစ်ကြာ ကျောင်းဆရာဘဝနဲ့ နေကြတုန်း သားဦးက လေး မောင်ငွေအောင်ကို မွေးဖွားတယ်။ မောင်ငွေအောင် အခါလည်

သားရှိတော့ မန္တလေး ပြောင်းလာကြတယ်။ ဆရာတော် ဦးပဝရက မိဘ
မဲ့ကလေးများကျောင်းဖွင့်လို့ ဦးလေးသိန်းကို ကူရအောင်လို့ ခေါ်လိုပါ။
သားကြီး မောင်ဌေးအောင်ကလည်း ဦးလေးသိန်းလိုပဲ ကြားကာမျှ မြင်
ကာမျှသာသာနဲ့ စာတွေပေတွေကို အလွတ်ရနေ အလွတ်မှတ်မိနေတဲ့
ကလေး။ သူ့ရှေ့က နှစ်ခါလောက်ကြားရရင် သူက မှတ်မိသွားရောတဲ့။

ဦးလေးသိန်း ကောလင်းက မန္တလေးပြောင်းလာတဲ့အခါ အခု
ပရိယတ္တိသာသနာ့ဗိမာန်ကြီး ဆောက်လုပ်ထားတဲ့အနား၊ မန္တလေး ရေ
ပေးရေး ရေလှောင်ကန်ကြီးတွေရဲ့ အရှေ့ဘက်က ဒဂုံရံဝင်းကြီးထဲ အ
နောက်ဘက်မှာ တစ်အိမ်တည်းသော အိမ်ရှည်ကြီးမှာ မိသားစု နေကြ
တယ်။ အဲဒီအိမ်ရှည်ကြီးက မန္တလေးက ရတနာပုံဆိပ်စက်ပိုင်ရှင် ဆီဦးသိန်း
ရဲ့ ယောက္ခမများနေတဲ့ အိမ်ကြီး။ အဲဒီအိမ်ကြီးမှာ တစ်ဖက်ခန်းက ဆီ
သိန်းဇနီး မအာယားရဲ့ အဖေနဲ့အမေတို့ နေတယ်။ တစ်ဖက်ခန်းက ဦး
လေးသိန်းတို့မိသားစု နေကြတယ်။ ဆီသိန်းက ဘယ်နေ့ဘယ်ရက်မှာ
ဆီလှောင်ထားလို့ပြောတော့ ဦးလေးသိန်းက စဉ်းကူး အစ်ကိုဆီက ၂၀၀-
၀၀ စဉ်းကြီးတွေမှာပြီး ဒဂုံရံဝင်းကအိမ်ကြီးထဲမှာ ဆီလှောင်တယ်။ ဆီသိန်း
က ဘယ်နေ့ ဘယ်ရက်တော့ ဆီရောင်းတော့ဆိုရင် လှောင်ထားတဲ့ဆီကို
ထုတ်ရောင်းတယ်။ အဲဒီက ရတဲ့အမြတ်နဲ့ မိသားစု အေးအေးနေကြ
တာပဲ။ အဲဒါ ဦးလေးသိန်းတို့မိသားစုရဲ့ ကမ္ဘာစစ်ကြီးမဖြစ်ခင်က အခြေ
အနေပေါ့။

စစ်ကြီးဖြစ်လိုက်တဲ့အခါ မီးလောင်ဗုံးတွေ ကြဲချလို့ မန္တလေး

မြို့ကြီး မီးတွေလောင်နေလိုက်တာ တောင်အစွန် ဒေါ်နွဲ့က မြောက် အစွန်ဆုံး အိုးဘိုအထိ တစ်လလောက်ကြာအောင် လောင်ကျွမ်းနေတာ ဖြစ်လေတော့ ဦးလေးသိန်းတို့ ဒင်္ဂါးရုံဝင်းကြီးထဲကအိမ်ကြီးလည်း စစ်မီး ကြီးထဲ ပါသွားတာပေါ့။

ဒါကြောင့် မိသားစု စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးကို ပြေးခဲ့ကြတယ်။ တောင် ရိုးမှာ ကိန္နရာချောင်အဆင်းက ကျောက်ဂူကြီးတစ်ခုကို အမှီပြုပြီး ဇရပ် တစ်ဆောင်မှာ ဝင်နေကြရတယ်။ အမေကြီးရှိတဲ့ လှိုင်းတက်ချောင်နဲ့ ကိန္နရာချောင်က မနီးမဝေးပါ။ မန္တလေးကို ဂျပန်ဝင်ပြီးတဲ့နောက် မကြာ လှခင် ၁၉၄၂-ခုနှစ် ဝါခေါင်လမှာ ဦးလေးသိန်းမိန်းမ ကိုဌေးအောင် တို့အမေ ဒေါ်လှမြင့် မအူပင်ချောင်မှာ ဆုံးရှာတယ်။ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး ကို မဟာမိတ်လေယာဉ်တွေက ဗုံးမိုးရွာနေစဉ် တစ်ရက်မှာတော့ ဦးလေး သိန်းအမေ ကိုဌေးအောင်ရဲ့ ခြောက်ပါးမယ်တော် ဘွားကျေးဥ သီလရှင် ကြီးဟာ အသက် ၈၃-နှစ်အရွယ် စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးမှာပဲ ကွယ်လွန်အနိစ္စ ရောက်သွားရှာပါတယ်။

ကောလင်းမှာမွေးခဲ့တဲ့ သားကလေးကိုဌေးအောင်ကို ဦးလေး သိန်းက ပထမ မလွန်ရပ် နီပါးတန်းက ဦးထိုက်ကြီးရဲ့ မူလတန်းကျောင်း မှာ နှင်းဆီပန်းတံဆိပ် ဆေးပြင်းလိပ်ထုပ်ဝယ်ပြီး ကျောင်းအပ်တာမို့ ကို ဌေးအောင်က လေးတန်းအထိ နီပါးတန်း မူလတန်းကျောင်းသားပေါ့။ လေးတန်း(အစိုးရစစ်)အောင်တော့ ဓာတ်နန်းရပ်က ကျောင်းဆရာမကြီး ဒေါ်ကြည်ရဲ့ မြန်မာဘာသာ အလယ်တန်းကျောင်းမှာ ခုနှစ်တန်းအထိ

ဦးဌေးအောင်
မိသားစု

သင်ခွဲရတယ်။ ခုနှစ်တန်းမှာ ၁၃၀၀-ပြည့် အရေးတော်ပုံနဲ့ ကျောင်းသား သပိတ်ကြီးပေါ်လာလို့ စာမေးပွဲမဖြေရဘူး။

နောက်နှစ်မှာမှ ခုနှစ်တန်းဖြေရတယ်။ အောင်တယ်။ ကိုဌေး အောင်က ခုအထိ ကျောင်းသင်အင်္ဂလိပ်စာ မသင်ရသေးဘူး။ ဦးလေး သိန်းတို့ ရဟန်းညီနောင် ခြောက်ပါးအနက်က ဦးလေးသိန်းအပါအဝင် ညီအစ်ကိုသုံးယောက် အင်္ဂလိပ်စာတတ်ကြပါတယ်။ အိန္ဒိယတို့ သီဟိုဠ် (သီရိလင်္ကာ)တို့မှာ သင်ကြတာပါ။

ဦးလေးသိန်း မိဘမဲ့ကျောင်းအတွက် ငွေထိန်းလုပ်ပေးနေတော့ ကိုဌေးအောင်ကို မိဘမဲ့ကျောင်းမှာ အင်္ဂလိပ်စာသင်ဖို့ ငါးတန်းကပြန်ပြီး အနေခိုင်းတယ်။ စစ်ကြီးဖြစ်လာတော့ ကိုဌေးအောင်က ၇-တန်း ရောက် နေပြီ။

စစ်ပြေးလိုက်ကြရတာ ပထမ ကိုဌေးအောင်ရဲ့ ဘွားအေကြီး နေတဲ့ မအူပင်ချောင် (အဘွားအေကတော့ လှိုင်းတက်ချောင် ရောက် နေတယ်)။ နောက် ဘကြီးဘုန်းကြီးရှိရာ ဓူဝံချောင်၊ နောက် ဓူဝံချောင်မှာ လူများအားကြီးလို့ လျှော်ဖြူချောင် ပြောင်းနေကြပြန်တယ်။ လျှော်ဖြူ ချောင်ကို အခုတော့ သဒ္ဓမ္မသီတဂူလို့ ခေါ်နေပါတယ်။

ကိုဌေးအောင်တို့အမေ စစ်ဖြစ်စမှာ ဆုံးတော့ ဘွားကျေးဥက ရှိသေးတယ်။ သေလွယ်ကာ ပျောက်လွယ်တာမို့ဆိုပြီး သူ့မြေး မောင်ဌေး အောင်ကို ကိုရင်ဝတ်ပေးတယ်။ မောင်ဌေးအောင်မှာ နှမလေး မဝင်း ရှိနေပြီမို့ မဝင်းကိုလည်း သီလရှင်ဝတ်ပေးတယ်။ မောင်ဌေးအောင်မှာ

ညီအငယ်ဆုံး အောင်ကြွယ်ညွန့်ဆိုတာ ကလေးလည်း ရှိနေပြီ။ ဒီကလေးက သူ့အမေဆုံးတော့ လေးငါးနှစ်သားပေါ့။

စစ်ကြီးဖြစ်နေတဲ့ ကာလအတွင်းမှာ ကိုရင်ဌေးအောင် ပညာယူရပုံကတော့ ကိုရင်ဌေးအောင်ကို အဖေ ဦးလေးသိန်းက ပါဠိသင်ပေးတယ်။ ဗောဓိချောင်ဆရာတော်က ပါဠိ သဒ္ဒါ ရူပသိဒ္ဓိ သင်ပေးတယ်။ စစ်ပြီးခေတ် မန္တလေး အမှတ်(၁) ကျောင်းအုပ်ဆရာမကြီး ဖြစ်လာတဲ့ ဆရာမကြီး ဒေါ်ကြင်မြိုင်က ဗောဓိချောင်မှာ အတူတူ စစ်ပြေးဖြစ်နေကြတော့ ကိုရင်လေး သင်္ချာလာသင်ဦးလို့ခေါ်ပြီး ဂဏန်းရော အက္ခရာသင်္ချာရော ဂဲဩမေထီရော သင်ပေးတယ်။ မောင်ဌေးအောင်က သင်ပေးရင် တတ်တာပဲ။ စစ်ပြေးရင်းနဲ့ ၁၀-တန်းသင် သင်္ချာတွေအထိ အားလုံး တွက်တတ်နေရော။ အဲဒီမှာ ဒေါ်ကြင်မြိုင်က ဥပစာတန်းမှာသင်တဲ့ သင်္ချာတွေကိုတက်ပြီး သင်ပေးပြန်ရောတဲ့။

လျော်ဖြူချောင်မှာ ဆရာတော်ကြီး ဦးဇောတိကနဲ့ ပါဠိစာတတ် ရွှေပြည်ကျောင်းဆရာတော် ဦးဝိလာသ နောင်ခါ လူထွက်တော့ ဦးမောင်ကြီးလို့ ခေါ်ကြတယ်။ ညီအစ်ကိုများနဲ့လည်း အတူနေခဲ့ရတယ်။ ဆရာတော် ဦးဇောတိကက ဗေဒင်ဝါသနာပါတော့ ညတိုင်ရင် ဘယ်နက္ခတ်က ဘာဆိုတာ မိုးမော့ကြည့်ပြီး ကိုရင်ဌေးအောင်ကိုသင်ပေးနေတာ ညတိုင်း။

QdZnw d u o c 5v n f w w f w , f Logarithim ဆိုရင် သိပ်သဘောကျတာ။ ကိုရင်ဌေးအောင်က ဘာသင်ပေးပေး မှတ်မိတဲ့ကိုရင်မို့ ညတိုင်း သင်နေတာတဲ့။ ကိုဌေးအောင် ဗေဒင်ပညာကို အဲဒီက

စတတ်ခဲ့တာတဲ့။

နောက်ပြီးတော့ ကိုရင်ဌေးအောင် စစ်ပြေးရင်း ပညာယူခဲ့ရတာ ကံအားလျော်စွာ နေရာကျပုံတွေ ရေးပြဦးမယ်။ သူတို့ ခိုအောင်းတဲ့ နေရာကလေးက စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးမှာရှိတဲ့ ပညာတတ်ဆရာတော်တွေ၊ ခေတ်မီပြီး နိုင်ငံရေးအသိရှိတဲ့ ဆရာတော်ကြီးတွေ လာရောက်စုဝေးတတ်တဲ့နေရာဖြစ်နေလို့ ကိုရင်ဌေးအောင်က ဝင်နားထောင်ရင်း နိုင်ငံရေးဗဟုသုတတွေက ရချင်တိုင်းရနေရောတဲ့။

စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးမှာ အကြီးဆုံးနဲ့ အပြည့်စုံဆုံး စာကြည့်တိုက်ရှိတဲ့ချောင်က ကိုရင်ဌေးအောင်ရဲ့ ဘကြီးဘုန်းကြီး ဦးဇနိန္ဒရဲ့ ရတနာခွံဝ်ချောင်ပါတဲ့။ စာအုပ်တွေက အင်္ဂလိပ်မြန်မာ နှစ်ဘာသာစလုံး ရှိတာပါ။ ဒါကြောင့် စာကြည့်ဝါသနာပါတဲ့ ဆရာတော်တွေက ညနေတိုင်ရင် ကြွလာကြရော။ အရှေ့မှန်ကျောင်းဆရာတော် မဟာသီဝဆရာတော်တို့ ကြွလာပြီး နိုင်ငံရေးအကြောင်းကို ပြောကြဆိုကြတာက ညတိုင်းဆိုတော့ ဒီနေရာကလေးဟာ စစ်ကြီးအတွင်းမှာ ခေတ်အမှီဆုံးနေရာလေး ဖြစ်နေတာပေါ့။ ကျွန်မတို့နဲ့ မန္တလေး အမျိုးသားနေရှင်နယ်ကျောင်းမှာ တစ်တန်းတည်း အတူနေခဲ့ရဖူးတဲ့ အနီးစခန်းဆရာတော်ကိုလည်း ဦးလေးသိန်းတို့က အဲဒီတုန်းက အင်္ဂလိပ်စာ သင်ပေးကြသေးတယ်လေ။

အဲဒီအချိန်တုန်းက စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးကို ဂျပန်ဘုန်းကြီးတစ်ပါး ရောက်လာသေးတယ်။ ဒီဘုန်းကြီးက ဆရာကြီး ဒါရိုက်တာဦးသုခတို့နဲ့ သိပ်ရင်းနှီးတဲ့ ဂျပန်ဘုန်းကြီးပါ။

မန္တလေးမြို့၊ သာသနာ့တက္ကသိုလ်စာသင်ခန်း (၁၉၉၀-ခုနှစ်)

မန္တလေး စက်မှုတက္ကသိုလ်၊ ဗုဒ္ဓဝါဒဆိုင်ရာဟောပြောပွဲ (၁၈-၁-၉၆)

ဂျပန်စစ်တပ်က ဝါဒဖြန့်ဖို့ ခေါ်လာလို့ ပါလာတာတဲ့။ သူက ရန်ကုန် ဂျပန်စကားသင်တန်းကျောင်းမှာ ကျောင်းအုပ်လည်းလုပ်တယ်။ တောင်ရိုးရောက်လာတော့ ဗမာမြန်မာဘုန်းကြီးဝတ်ပြီး ဥမင်-၆၀ အစွန်က ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းလေးမှာနေပြီး ဝိနည်းတော် သင်ချင်တယ်ဆိုလို့ ဥဒေဒ တင်စူအိ လို့ခေါ်တဲ့ အဲဒီဂျပန်ဘုန်းကြီးကို မန္တလေး အဘရာရာမတိုက်က ဆရာတော် ဦးအဂ္ဂဓမ္မက ဝိနည်းတော် သင်ပေးတယ်။ ဘာသာပြန်လုပ်ပေးသူက ဦးဟုတ်စိန်။ မြန်မာ-အင်္ဂလိပ်-ပါဠိ အဘိဓာန်ပြုစုသူ ဆရာတော် ဦးအဂ္ဂဓမ္မက စစ်အတွင်းမှာပဲ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးမှာ ပျံတော်မူသွားတော့ စည်ရှင်ဆရာတော်က ဂျပန်ကြီးကို ဆက်ပြီး စာသင်ပေးတော်မူပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဦးဘသိုက်က ဘာသာပြန်ပေးသူပါ။ အဲဒီဂျပန်ဘုန်းကြီးက ဒီကိုရင်ကို ဂျပန်စာသင်ပေးပါ။ ဉာဏ်ကောင်းပါတယ်လို့ ပြောတာနဲ့ ရက်တစ်ပတ်ကို သူ့ဆီ သုံးရက်လာခဲ့လို့ ဂျပန်ဘုန်းကြီးက ခေါ်သွားတာနဲ့ ကိုရင်ဌေးအောင်က ဂျပန်စာ သင်ပြန်ရော။

ကိုရင်ဌေးအောင်နဲ့အတူတူ မန္တလေးက သစ်စက်ပိုင် ဦးစံလပေါ်ရဲ့ သားတွေဖြစ်ကြတဲ့ ကိုတင်မောင်ညွန့်၊ ကိုတင်မောင်ကွန့်၊ ညီအစ်ကိုလည်း ဂျပန်စာ လိုက်သင်ကြတယ်။ အဲဒီမှာ ဂျပန်စာ အခြေခံတော့ တတ်သွားကြသတဲ့။

စစ်ကြီးပြီးသွားတော့ စစ်ကိုင်းအထက်တန်းကျောင်းမှာ ခဏနေပြီး မန္တလေးက ဘီတီအင်ကျောင်း မလွန်မှာဖွင့်လို့ ဘီတီအင်ကို ပြောင်းပြီး ကိုရင်ဌေးအောင် ကျောင်းတက်ပါတယ်။ မူလ ဘီတီကျောင်း

ကတော့ အကုန်လုံး မီးထဲပါသွားလို့ စစ်ပြီးတဲ့အခါ နေသူရိန်ရုံ ဝင်ဆောက်
နေလို့ နေသူရိန်ဝင်းကြီး ဖြစ်သွားတယ်လေ။ ခုမှတစ်ခါ အမှတ်(၂၃)
ကျောင်း ပြန်ဖြစ်လာတာပါ။ ကိုရင်ဌေးအောင် ၁၉၄၆-ခုနှစ်မှာ ပဉ္စင်းဖြစ်
ပါပြီ။ ၁၉၄၇-ခုနှစ်မှာ ဦးပဉ္စင်းဝတ်နဲ့ ၁၀-တန်း ဖြေပါတယ်။ ဆရာကြီး
ဦးထွာရိုက် တပည့်ပါ။ အောင်ပါတယ်။ ကိုးတန်းကျောင်းထွက် စာမေးပွဲ
လည်း အောင်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက ဦးပဉ္စင်းက မန္တလေးမှာနေရင်
ဝိဇ္ဇာလင်္ကာရမှာနေတယ်။ တောင်ရိုးမှာဆိုရင် လျှော်ဖြူချောင်မှာနေတယ်။
နောက် ဆရာကြီးဦးကိုလေးတို့ မန္တလေးမှာ ကောလိပ်ဖွင့်မယ်စီစဉ်တော့
ဝိဇ္ဇာလင်္ကာရဆရာတော် ဦးဝိသုဒ္ဓိဆီ ရောက်လာကြတယ်။ ဆရာတော်
ကောလိပ်ဖွင့်ရင် ဒီနှစ် ၁၀-တန်းအောင်ထားတဲ့ သူဦးပဉ္စင်း အပ်ချင်ရင်
ပဉ္စင်းဝတ်နဲ့ တက်လို့ရမလားမေးတော့ ဦးကိုလေးက ခွင့်ပြုပါမယ်ဆိုလို့
စစ်ပြီးစမှာ ပြန်ဖွင့်တဲ့ မန္တလေးကောလိပ်မှာ ကိုဌေးအောင်က တစ်ပါး
တည်းသော ဦးပဉ္စင်းကျောင်းသားအဖြစ်နဲ့ ကျောင်းတက်ပါလေရော။

ကျောင်းဝင်မယ်ဆိုတော့ ဦးကိုလေးတို့ ဒေါ်အုန်းတို့က ဒီ ဦး
ပဉ္စင်း ပါဠိနဲ့ မြန်မာစာ ယူမှာပဲလို့ အောက်မေ့ကြတာ။ ဦးပဉ္စင်းက ရူပ
ဗေဒ၊ ဓာတုဗေဒနဲ့ သင်္ချာအတွဲကိုယူပြီး ကျောင်းတက်ပါတယ်။ ၁၉၅၂-
၅၃ ခုနှစ်တော့ ရန်ကုန်ပြောင်းပြီး ဘီအက်စ်စီ ဖိုင်နယ်မှာ လူထွက်တယ်။
တကောင်းကျောင်းဆောင်မှာ နေတယ်လေ။ ပြီးတော့ M.Sc တက်ပြန်
တယ်။ မိုးလေဝသဌာနမှာ ညီအစ်ကိုဝမ်းကွဲတော်သူ ဦးလှ ရှိတာမို့ ကိုဌေး
အောင် မိုးလေဝသကို အလုပ်ဝင်သွားပါတယ်။

၁၉၅၄-ခုနှစ်မှာ အမေရိကန်ကို မိုးလေဝသပညာဆက်သင်ဖို့ သွားရတယ်။ နှစ်နှစ်ကြာခဲ့တယ်။ ဘွဲ့ရခဲ့တယ်။ ကိုဌေးအောင် သွားရတဲ့ တက္ကသိုလ်က ဖလော်ရီဒါပြည်နယ် မြို့တော် တလာဟာစီမှာရှိတဲ့ တက္ကသိုလ်။ မိုးလေဝသပညာ ပါမောက္ခကြီးက ဂျူးလူမျိုး ဒေါက်တာဘွန်း Dr. Boon တဲ့။ ကိုဌေးအောင်က မိုးလေဝသပညာ အပြင် မဆီဆိုင်တဲ့ Sociology တို့ Oceanology တို့ Genective Biology တို့ Statics တို့ တက်ပါရစေပြောတော့ နိုင်ငံခြားကလာတဲ့ ကျောင်းသားမို့တဲ့။ အလိုလိုက် ပြီး ခွင့်ပြုလို့ အဲဒီဘာသာတွေလည်း တက်ခဲ့ သင်ခဲ့သေးသတဲ့။

ကိုဌေးအောင် အမေရိကန်က ၁၉၅၆-ခုနှစ်မှာ ပြန်ရောက်တယ်။ မိုးလေဝသဌာနမှာပဲ အလုပ်ပြန်ဝင်တယ်။ အဲဒီဌာနမှာ အားလုံး ၃၂-နှစ် အလုပ်လုပ်ခဲ့ပါတယ်။

ပထမ တိုင်းထွာမျိုး၊ နောက် မိုးလေဝသ လက်ထောက် အရာရှိ၊ နောက် မိုးလေဝသအရာရှိ class 2 ပင်စင်ယူတော့ ဒါရိုက်တာ ညွှန်ကြားရေးမှူးနဲ့ပဲ ပင်စင်ယူပါတယ်။ ၁၉၈၆-ခုနှစ်ကပါ။

ကိုဌေးအောင် ရန်ကုန် မိုးလေဝသဌာနမှာ အလုပ်လုပ် နေရင်း ၁၉၈၆-ခုနှစ်မှာ အိမ်ထောင်ကျတယ်။ သူ့အိမ်ထောင်ဖက်က အဖေအစ်ကိုတစ်ဝမ်းကွဲ ဦးဘညွှန်း ဒေါ်ယုတို့ရဲ့မြေးမို့ ကိုဌေးအောင်ရဲ့ တူမတော်ပါတယ်။ ရန်ကုန်မှာ ငွေဇင်ယော်ဆီစက်၊ ဂျုံစက် သံပုံးစက်များပိုင်ရှင် မြန်မာနိုင်ငံ ကုန်သည်ကြီးများအသင်း ဥက္ကဋ္ဌ ဦးကြင် ဒေါ်မြကြည်ရဲ့ သမီးပါ။ သားကလေးတစ်ယောက်ပဲ မွေးထားပါတယ်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရမှ မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ ဘွဲ့ ချီးမြှင့်ခြင်း
(၂၀၀၅-ခုနှစ်)

တတိယအကြိမ် ဗုဒ္ဓနည်းနာမ်ရုပ်လေ့ကျင့်ရေး တရားအလုပ်စခန်း
ရွှေကျင်တိုက်မကြီး၊ မန္တလေးမြို့ (၂-၁၀-၂၀၀၆)

ကိုဌေးအောင်ကို လူအနေနဲ့ ပြောရရင်တော့ လူဝတ်နဲ့နေပေမယ့် သူ့အိမ်ခြံတို့ ဟန်ပန်တို့က ဘုန်းကြီးနဲ့တူပါတယ်။ ကျွန်မ တူမလေးတွေ တူလေးတွေကတော့ ကိုဌေးအောင် ဦးပဉ္စင်းကျောင်းသား ဘဝမှာ သူတို့အဖေနဲ့ ကျောင်းနေဖက်သူငယ်ချင်းမို့ ကိုဌေးအောင်ကို အန်ကယ်ဘုန်းကြီးလို့ ခုအထိ နှုတ်ကျိုးပြီး ခေါ်နေကြတာပါ။

ကိုဌေးအောင်က အဘွားသီလရှင်ကြီး နှစ်ယောက်ရဲ့ မြေးဦး။ ငယ်ကတည်းက တရားစာ ဘုရားစာတွေသင်ပေးရင် ချက်ချင်းရတဲ့ ကလေး။ ဉာဏ်ကောင်းတဲ့ လိမ္မာတဲ့ကလေးမို့ အဘွားတွေက သိပ်ချစ်တဲ့ ကလေးအဖြစ် ကြီးပြင်းခဲ့ရတယ်။ ပြီးတော့ ဘုန်းကြီး သီလရှင်ကြားကြီးရတာမို့ ဥပုသ်စောင့်တာ တရားအားထုတ်တာ ပုတီးစိပ်တာ လှူတန်းနေတာဆိုတာမျိုးတွေကို နေ့တိုင်းမြင်တွေ့နေရတာ။ ဘကြီးဘုန်းကြီးတွေကလည်း စာမျိုးစုံသင်ပေးနေကြတာမဟုတ်လား။

သကျသီဟ စာသင်တန်းစာပေပွဲဟာ ဘုန်းကြီးသတ်တဲ့ စာမေးပွဲ။ ကိုရင်ဘဝမှာ အောင်ရင်အောင်၊ ဦးပဉ္စင်းဖြစ်မှ ကျက်နေရရင် တိဘီရောဂါရရောဆိုတဲ့ သင်တန်း။ ဖြေဖို့ ကျက်ရတဲ့ သဒ္ဒါ၊ သင်္ဂြိုဟ်၊ မာတိကာ၊ ဓာတုကထာ၊ ဆန်း၊ ပုဒ်ဆစ်၊ သံဝဏ္ဏဏာနာ၊ နည်းလေးဆယ်၊ အဘိဓာန်၊ အလင်္ကာ စတာတွေကို ကိုဌေးအောင် ကလေးဘဝမှာ သင်ပေးကြတဲ့ ဘုန်းကြီးတွေက အများကြီး။ ကိုဌေးအောင်က တစ်ခေါက်နှစ်ခေါက်ဆိုရင် ရတဲ့ကလေးမဟုတ်လား။

နောက်ပြီးတော့ သူ့လက်ဦးဆရာက အဖေလုပ်တဲ့ ဦးလေးသိန်း။

ဦးလေးသိန်း သူ့သားကို သင်ပြပေးတဲ့နည်းက သမရိုးကျနည်း မဟုတ်ဘူး။ ခေတ်ပညာသင်နည်း။ ကောလိပ် တက္ကသိုလ်တွေမှာ သင်တဲ့နည်း။

ပြီးတော့ ကိုဌေးအောင် ကြီးပြင်းရတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်က ကလေးဖော် ကစားဖော် ရှိတာမဟုတ်ဘူး။ ဒဂုံရုံးဝင်းကြီးထဲက အိမ်ကြီးမှာ။ အိမ်နီးချင်းက မအာယားအမေနဲ့ အဖေ။ ဦးလေးသိန်း နေ့ခင်း အပြင်သွားရင် အိမ်မှာ မိန်းမသားတွေချည်း ကျန်ရစ်တာ။ ဒေါ်လှမြင့်ရဲ့ အမေက သူ့သမီးအကြီး သီလရှင် ဒေါ်ခေမီ ပုပ္ပိုးမှာဆုံးသွားတော့ အဖော် ဒေါ်လှမြင့်က သူ့အမေ ဒေါ်ခေမီကို ဒဂုံရုံးဝင်းကအိမ်မှာ ခေါ်ထားလို့ အဘွားအေကြီးက အိမ်ပေါ်က၊ ကိုဌေးအောင်က အမေနဲ့ အောက်ထပ်၊ ဒီလိုနဲ့နေကြရာမှာ သူ့အမေ ဒေါ်လှမြင့်က ကိုဌေးအောင်ကို ဆုံးမတတ်တဲ့စကားက ဉာဏ်ကိုလွှာသုံးလို့ ပြောတာတဲ့။ ကိုဌေးအောင်ကလည်း ဘာကြားကြား ဘာသိသိ သူ့ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်နဲ့ စဉ်းစားတတ်တဲ့ကလေး။

အမေ့အဆုံးအမတွေနဲ့တွေ့တော့ ငယ်ကတည်းက ကိုဌေးအောင်ဟာ ပေါ့ပေါ့တန်တန် မနေတတ် မပြောတတ် မလုပ်တတ်တော့ဘူးပေါ့။

ကိုဌေးအောင် အလုပ်ကပင်စင်ယူလို့ အားသွားတော့ တစ်ရက်မှ မအားရအောင် ကိုဌေးအောင်က ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ပို့ချချက်တွေကို အတိုးချပြီး လုပ်ပါတော့တယ်။

မန္တလေးမှာ ဖွင့်လှစ်ထားတဲ့ သာသနာ့တက္ကသိုလ်မှာ ကိုဌေးအောင်က သင်တန်းငါးတန်း တာဝန်ယူသင်နေတယ်။ အောင်ရင် ဓမ္မာစရိယဘွဲ့ရမယ့် သင်တန်းက လေးတန်း။

မဟာဓမ္မာစရိယသင်တန်းက သင်တန်းချင်း နှစ်နှစ်။ ကျမ်းပြုက သုံးနှစ်မျှ ကိုဌေးအောင် သင်ပေးရတဲ့အတန်းက ခြောက်တန်းဖြစ်ပါတယ်။

ပြီးတော့သောကြာနေ့တိုင်း ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီး သင်တန်းကိုလည်း ပို့ချပေးပါသေးတယ်။ အလားတူပဲ ရန်ကုန်မှာ ဖွင့်ထားတဲ့ သာသနာ့တက္ကသိုလ်မှာလည်း ကိုဌေးအောင်က ပို့ချပေးပါသေးတယ်။ သူ ပို့ချတာက ဗုဒ္ဓဒေသနာ ပြန့်ပွားရေးပညာ တွဲဖက်ဌာနမှူး ဖြစ်နေပါ။

ကိုဌေးအောင်က အလုပ်က ပင်စင်မယူခင်ကတည်းက ဗုဒ္ဓဘာသာ သင်တန်းတစ်ခုပေးဖို့ စိတ်ကူးပေါက်တယ်။ ဒါကြောင့် မန္တလေးမှာ ၁၉၈၁-ခုနှစ်ရောက်တော့ ဗုဒ္ဓဒေသနာနှင့် ဝိပဿနာ ပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့ဆိုတာကိုဖွဲ့ပြီး စနစ်သစ် ဗုဒ္ဓဒေသနာသင်တန်းဆိုတာ စဖွင့်ကြတယ်။ ရှမ်းပွဲက အာဇာနည် ဦးတင်မောင်တို့ တရုပ်တန်းက M.A ဒေါ်အုန်းတို့နဲ့ ပဲလှော်ချောင်က ဆေးပွဲစား ဦးကွန်းစိန်အိမ်မှာ ဥပုသ်နေ့တိုင်း စုဝေးပြီး တရားဆွေးနွေးကြ၊ တရားထိုင်ကြ၊ ဦးကွန်းစိန်က နံနက်စာနဲ့ ကျွေးမွေး ဧည့်ခံလို့ပေါ့။

ကိုဌေးအောင်အလုပ်က ရန်ကုန်ပြောင်းရပြန်တော့ ရန်ကုန်က ဦးလှဖေတိုက်မှာ အတွင်းရေးမှူး ဦးမျိုးမြင့်ထွန်းတို့နဲ့ အလုပ်စကြတယ်။ နောက် မင်္ဂလာဗျူဟာ ဦးအောင်သိန်းတို့ အသင်းချုပ်မှာလည်း သုံးလေးနှစ် ဆွေးနွေးဟောပြောဖြစ်တယ်။ ပိုင်အမ်ဘီအေအသင်းနဲ့ မန္တလေးအသင်းတိုက်မှာလည်း ကိုဌေးအောင်ရဲ့ ဟောပြောဆွေးနွေးပွဲတွေ လုပ်ဖြစ်

တယ်။ တော်ဘုရားလေးတို့ပါတဲ့ မင်္ဂလာဗျူဟာ အသင်းခွဲ-၁ မှာ ကိုဌေးအောင် ရောက်တယ်။ မဇ္ဈိမက ဦးသန်းမောင်တိုက်မှာလည်း ဟောပြောဖြစ်ပါတယ်။ နောက်တော့ မန္တလေး အနောက်ကျုံးလမ်း ဓမ္မဗိမာန်မှာ၊ မန္တလေး ဗန်းမော်တိုက် ဆရာတော်ဆီမှာ၊ ပင်စင်စားများ အသင်းမှာ၊ ရဲသိပ္ပံမှာလည်း သင်တန်းတွေပေးပါတယ်။

ကိုဌေးအောင်ပေးတဲ့ စနစ်သစ်ဗုဒ္ဓဒေသနာဆိုတာ ခေတ်ပညာတတ်လူတွေ ခေတ်ပညာကတစ်ဆင့် သိထားတဲ့အသိတွေကို ဗုဒ္ဓက ဘယ်မှာ ဘာကို ဘယ်လိုဟောပြောခဲ့တယ်ဆိုတာကို ဖော်ထုတ်ဟောပြောတာတွေလည်း ပါပါတယ်။ ဥပမာဘုရားရဲ့ လောကဝိဒ္ဓဂုဏ်တော်မှာ သတ္တလောက သင်္ခါရလောက ဩကာသလောကကို ဘုရားက ဘယ်အထိ သိမြင်တော်မူတယ် ဆိုတာများကို ခုခေတ် သိပ္ပံပညာက မြင်တာတွေနဲ့ယှဉ်ပြီး ဟောတာတွေမျိုးတွေပါ။

ဝိပဿနာဘာဝနာပွားတဲ့ကိစ္စနဲ့ ဆေးပညာနဲ့ ဘယ်လို ဆက်သွယ်တယ်။ စိတ်ပညာ စိတ်ရောဂါကုပညာနဲ့ ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာနဲ့ ဘယ်လို ဆက်သွယ်လဲဆိုတာမျိုးတွေ ပရမတ္ထဒေသနာနဲ့ ခေတ်ပညာနဲ့ ဆက်သွယ်ပုံတွေကို ကိုဌေးအောင်က ရှင်းပြတယ်။

ကြယ်နက္ခတ်တာရာတွေနဲ့ စကြာဝဠာနဲ့ဆိုင်ရာ သူတို့ဆီက အဆိုအမိန့်တွေ နောက်ဆုံးတွေသိချက်တွေဟာ သုတ္တန်ဒေသနာမှာ ပါတာအင်္ဂုတ္တိရဲ့မှာ ပါတာတွေနဲ့ယှဉ်ပြီး ထုတ်ဖော်ဟောပြောပါတယ်။

ကိုဌေးအောင်က အနုသယဓာတ် ပါနေသူမို့ တစ်စုံတစ်ခုသော

သစ္စာတရားကို ပြောလိုက်ဟောလိုက်ရင် သဘောပေါက် နားလည်လွယ်တယ်။ သူများ နားလည်အောင်လည်း ပြန်ပြောဟော ပြသနိုင်တယ်။ သူ့အသက် ၇၀-ကျော် ရှိပြီး ကျန်းမာရေးကောင်းပါတယ်။ ကျွန်မထက် ကိုဌေးအောင်က ၁၀-နှစ်တိတိ ငယ်ပါတယ်။ ရန်ကုန်တစ်လှည့် မန္တလေးတစ်လှည့် ကူးသန်းပြီး သူ့ စနစ်သစ်ဗုဒ္ဓဒေသနာသင်တန်းကို ဟောပြော ပို့ချနေဦးမှာပါ။

